

62 VUOTTA VAPAAEHTOISTA MAANPUOLUSTUSTYÖTÄ

MAANPUOLUSTAJA

Maanpuolustuskiltojen jäsenlehti • 1/2025

Maanpuolustuskiertalaiselle kestotilaus vain 55 €/12 kk

Tee kestopilaus:

<https://suomensotilas.fi/tilaa/>

Puh. (03) 4246 5334

Voit tilata myös sähköpostitse:

tilaajapalvelu@atex.com

TILAA NYT SUOMEN SOTILAS

www.facebook.com/suomensotilas
www.suomensotilas.fi

Tarjous voimassa
15.6.2025 asti

Uusilla säännöillä kohti seuraava kaksivuotiskautta

Maanpuolustuskiltojen liitto ry:n liittokokous hyväksyi liitolle uudet säännöt huhtikuussa 2024 ja PRH hyväksyi ne saman vuoden elokuussa. Sääntöjen mukaan liittokokous järjestetään joka toinen vuosi. Liittovaltuusto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa, kevät- ja syyskokoukseen.

Ari Pakarinen

LIITTOKOKOUS valitsee liittohallituksen puheenjohtajan ja 1. varapuheenjohtajan sekä liittovaltuuston puheenjohtajan ja 30 liittovaltuutettua kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Liittokokoukselle annetaan selvitys liiton ajankohtaisista asioista ja liittovaltuuston toiminnasta ja sen tekemistä päätöksistä päättyvältä kaudelta.

LIITTOVALTUUSTON ja sen jäsenten rooli vahvistuu. Kevätkokouksessa liittovaltuusto saa liittohallitukselta vuosikertomuksen ja hyväksyy tilinpäätöksen edelliseltä vuodelta. Syyskokouksessa liittovaltuusto valitsee liittohallitukseen uudet jäsenet erovuoroisten tilalle, ja hyväksyy seuraavan vuoden toimintasuunnitelman.

Liittovaltuusto kokoontui uusien sääntöjen mukaiseen kevätkokoukseen Helsingissä 26.4.2025. Koko-

uksessa julistettiin myös Vuoden kiltalaisen ja Vuoden killan valinnat, joista toisaalla tässä lehdessä.

SEURAAVAN KERRAN merkittäviä päätöksiä tehdään 22.11.2025 Tampereen niin sanotussa superviikonlopussa. Tapahtumassa kokoontuvat Maanpuolustuskiltojen liitto ry, Maanpuolustusnaisten Liitto ry, Reserviläisliitto ry, Reserviläisurheiluliitto ry ja Suomen Reserviupseeriliitto ry tekemään päätöksiä ja valintoja kokouksissaan.

TULEVANA KESÄNÄ on killoissa oltava hereillä ja ryhdyttävä toden teolla pohtimaan, miten osallistua vieläkin paremmin yhteisen

liiton toimintaan. Päätöksentekoeleimiin valitaan suuri joukko luottamushenkilöitä. Kesän jälkeen kokoamme liiton toimistolla esityksiä eri luottamustehtäviin. Luottamuspaikkoihin valitaan henkilöitä Tampereella marraskuussa.

TOIMISTO KIITTÄÄ kiltoja pitkämielisyydestä uuden maanpuolustusrekisterin käyttöönotossa. Lisää koulutusta ja kirjallisia ohjeita rekisterin käytössä on killoille tulossa. Seuratkaa kiltakirjeitä, tapahtumakalenteria ja kotisivuja.

Toimisto palvelee puhelimitse ja sähköpostilla kesäkuun ajan. Heinäkuussa toimisto on lomalla ja palaa työn ääreen elokuussa.

Hyvää ja rentouttavaa kesää!

Ari Pakarinen, toiminnanjohtaja

MPKL:n 48. turvallisuus-
politiikan seminaari

s. 6

Törni/Thorne-näyttely Haminassa
– sotasankarin katoamisesta 60
vuotta

s. 12

s. 34

Spur Ride,
amerikkalaisten
ratsuväkiyksiköiden perinne-
tapahtuma

Maanpuolustaja

Maanpuolustuskiltojen liitto
ry:n jäsenlehti
www.mpk.fi

Toimitus

MPKL ry, Döbelninkatu 2,
00260 Helsinki
www.mpk.fi

Jäsenmaksu- ja jäsenrekisteriasiat

Anna Mutanen
p. (09) 4056 2010 (klo 10-14)
jasenasiat@mpkl.fi

Vastaava päätoimittaja

Anu Johansson

Kustantaja

Kustannus Oy Suomen Mies
Döbelninkatu 2
00260 Helsinki
010 423 8380
www.suomensotilas.fi

Kannen kuva

Heidi Jaakkola

MAANPUOLUSTAJA

Sisällys

- 6 Euroopan turvallisuutta rakentamassa
- 10 Liittovaltuuston rooli on painavampi
- 12 Törni/Thorne-näyttely Haminassa
- 16 Panssari-Sisu vientimenestys
- 18 Suomenlahden Merivartiokilta ry – 25 vuotta merivartioyhteisön tukena
- 20 Pirkanmaan veltojen viestimiesten puuhailuja
- 24 Palveluskoira – toimiva työpari ja korvaamaton kumppani
- 28 Tunne metsästyskoirasi terveys ja ominaisuudet
- 32 Maanpuolustuskiltojen liiton jäsentarvikkeet
- 34 Spur Ride -perinnetapahtuma – If you ain't cav...
- 42 Suomen naisten sota
- 50 Muistoja varusmiespalveluksesta vuonna 1965
- 56 Seinäjoen sotilaspiirin kiltamatka

■ Kenttäkaupan uudet tuotteet

Viimeiset tekstiilituotteet nyt edullisesti tarjouskassa, viimeisiä kappaleita viedään! Tee tilaus nopeasti ennen uusien tuotteiden saapumista.

MPKL:N 48. TURVALLISUUSPOLITIIKAN SEMINAARI

Euroopan turvallisuutta rakentamassa

Maanpuolustuskiltojen liiton 48. turvallisuuspolitiikan seminaari järjestettiin Maanpuolustuskorkeakoululla Santahaminassa 8.3. kansainvälisenä naistenpäivänä. Seminaarin kokoavana teemana oli ”Euroopan turvallisuuden rakentaminen”, jota lähestyttiin muun muassa Suomen turvallisuusratkaisujen näkökulmasta. Mitä Suomella ja suomalaisilla on annettavana Euroopalle?

■ TEKSTI JA KUVAT: ARI PAKARINEN

Vasen sivu: Seminaarin juonsi ja moderoi toimittaja Katri Makkonen. Hän aloitti seminaarin esittelemällä ensimmäisenä alustajan, tutkija Joel Linnainmäen Ulkopoliittisesta Instituutista.

Yläriivi vas.: Iltapäivän osuuden aloitti Etyj:n vanhempi strateginen neuvonantaja Hanna Smith.

Yläriivi oik.: Kansanedustaja ja puolustusvaliokunnan puheenjohtaja Jukka Kopra kuunteli yleisön kysymyksiä.

Oikealla: Aamupäivän päätti paneeli, jossa olivat keskustelemassa Petteri Korvala (vas), Jukka Kopra ja Joel Linnainmäki.

Turvallisuuspolitiikan seminaarit tuntuvat olevan muotia ja tietenkin aivan aiheesta, kun pohditaan Suomen ja Euroopan turvallisuusrakenteita vallitsevassa maailman- ja turvallisuustilanteessa.

Tilaisuuden moderaattorina toimi toimittaja ja viestijä VTM **Katri Makkonen**, joka oli valmistautunut haastamaan luennoitsijoita ja ohjaamaan yleisöä kysymysten tekoon.

Jos oli ammattitaitoinen moderaattori, niin kova kattaus oli myös luennoitsijoissa. Aamupäivällä luennoivat tutkija **Joel Linnainmäki**, turvallisuuskomitean pääsihteeri, eversti **Petteri Korvala** sekä kansanedustaja ja puolustusvaliokunnan puheenjohtaja **Jukka Kopra**. Iltapäivän osuudessa esiintyivät Etyj:n vanhempi strategi-

Suomen puolustuksen perusteet ovat kansallinen puolustuskyky, yhteinen pelote ja puolustuskyky sekä kriisinkestokyky.

nen asiantuntija **Hanna Smith**, Patria Oyj:n toimitusjohtaja **Esa Rautalin** ja Puolustusvoimien strategiapäällikkö, kenraalimajuri **Sami Nurmi**. Aamu- ja iltapäivän päätteeksi koottiin luennoitsijat paneelikeskusteluun Makkosen johdolla. Yleisöllä oli mahdollisuus osallistua keskusteluun. Aktiivisessa yleisössä olivat edustettuina useiden eri vapaaehtoisten maanpuolustustyön järjestöjen jäseniä ja toimijoita, kuten Maanpuolustuskoulutusyhdistyksestä, Sotilaskotitiliitosta, Reserviläisliitosta, Suomen Reserviup-

seeriliitosta, Maanpuolustusnaisten Liitosta ja useasta maanpuolustuskillasta sekä MPKL:n muista yhteistyökumppaneista. Osa luennoitsijoista korosti vapaaehtoisen maanpuolustuksen merkitystä kokonaisturvallisuuden näkökulmasta.

Kansainvälisen naistenpäivän kunniaksi tilaisuuteen osallistuneet naiset kukitettiin ruusuilla.

Tulokulmia kokonaisturvallisuuteen on monia

Linnainmäki avasi aamupäivän ja pureutui ajatuksia herättävästi Suomen ja Euroopan asemaan suurvaltakilpailun aallokossa. Hänen jälkeensä esiintyi Kopra, joka toi yleisölle eduskunnan terveiset ja kommentoi puolustusselontekoon liittyvää keskustelua. Hän ei tunnista puolustus-

selonteon olevan valmiiksi vanhentuneen vaan päinvastoin – se antaa vahvan kivijalan rakentaa ja kehittää Suomen puolustusvalmiutta osana liittoumaa.

Korvala esitteli kokonaisturvallisuuden toimintamallia ja mahdollisuuksia Euroopan kriisinkestävyyden vahvistamiseen. Hän esitteli tammi-kuussa julkaistun Yhteiskunnan turvallisuusstrategian syntymekanismia. Strategian valmisteluun on kerätty lausuntoja ja kommentteja sadoilta taholta, ja se kuvaa kokonaisturvallisuuden toimintamallia. Se on yhteinen viitekehys kokonaisturvallisuuden toteuttamiseen ja luo perustan suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyydelle. Korvalan mukaan ko-

konaisturvallisuuden toimintamallissa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot turvataan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoiminnalla kaikissa olosuhteissa ja kaikilla tasoilla.

Hybridiuhkiin varautumista ja puolustusteollisuuden tilannekuva

Smith avasi iltapäivän osuuden ot-sikolla ”Eurooppa ja hybridiuhat – onko mitään tehtävissä?” Hänen mukaansa maailmanjärjestys, joka alkoi toisen maailmansodan jälkeen, on jo joko mennyt rikki tai on hajoamassa. Se herättää monia kysymyksiä muun

muassa siitä, olemmeko varautuneet ideologiseen vastakkainasetteluun ja kestämmekö epävarmuutta. Iso kysymys on se, että löytyykö Euroopasta luovuutta, johtajuutta ja kestävyyttä. Vastaukset näihin kysymyksiin on löydettävissä ymmärtämällä, mistä on kyse. On tunnettava konteksti ja taustat sekä hahmotettava tärkeät yksityiskohdat. Tarvitaan kriittistä, luovaa ja strategista ajattelua sekä varautumista.

Rautalinko loi katsauksen Suomen ja muun Euroopan oman puolustusteollisuuden merkitykseen ja kehittämiseen esittelemällä Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry:n tunnuslukuja ja Patrian toimialueita, osaamista ja vo-lyymeja. Julkisuudessaakin on kuultu

Iltapäivän paneelissa keskustelivat Sami Nurmi (vas), Hanna Smith ja Esa Rautalinko.

Vasemmalla: Maanpuolustuskorkeakoulun auditorio Itälinnakkeessa oli yleisöä 160 turvallisuuspolitiikan seuraajaa.

Oikealla: Patria Oyj:n toimitusjohtaja Esa Rautalinko Katri Makkosen tentattavana.

arvioita Euroopan puolustusteollisuuden kapasiteetin nostamisen vaikeudesta. Euroopan unioni on esitellyt uusia strategioita ja instrumentteja Euroopan puolustusteknologian ja -teollisuuden pohjan vahvistamiseksi, kuten toimia ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi ja yhteishankintojen vauhdittamiseksi ja jäsenvaltioiden kilpailukykyisten yhteistyöprojektien tukemiseksi.

Nurmi käsitteli Nato-Suomea osana Euroopan puolustusta ja turvallisuutta. Suomen puolustuksen perusteet ovat kansallinen puolustuskyky, yhteinen pelote ja puolustuskyky sekä kriisinkestokyky. Puolustuselonteko määrittää puolustuspoliittiset linjaukset Suomen puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle osana Natoa.

■ TEKSTI JA KUVA: ARI PAKARINEN

Liittovaltuuston rooli on painavampi

Maanpuolustuskiltojen liitto on siirtynyt muuttuneiden sääntöjen aikaan. Liittovaltuuston rooli on muuttunut aiemmasta vaikuttavammaksi.

Maanpuolustuskiltojen liiton liittovaltuusto kokoontui kevätkokoukseen Helsinkiin 26.4.2025. Kokoukseen osallistui puheenjohtaja **Aimo Hattulan** lisäksi 20 liittovaltuutettua.

Kevätkokouksessa käsiteltiin liiton sääntöjen mukaiset asiat, kuten vuoden 2024 vuosikertomus ja tilinpäätös.

Lisäksi kokouksessa käytiin hyvää keskustelua muun muassa liiton toiminnan suuntaamisesta ja painopistealueista sekä kiltojen toiminnan näkyväksi tekemisestä. Nämä keskustelut ovat juuri niitä asioista, joita liittovaltuuston toivotaan tekevän aktiivisesti. Liittovaltuutetut toimivat alueillaan tiedonhankkijoina ja viestinviejinä.

Merkittäviä huomionosoituksia

Kokouksessa julkistettiin myös Vuoden kiltalainen ja Vuoden kiltä. Vuoden kiltalainen on monipuolinen toimija **Erkki Joukainen** Rakuunakillasta. Hän oli erityisesti vuonna 2024 osoittanut aktiivista talkoohenkeä killan toimissa mutta ei valitettavasti päässyt vastaanottamaan palkintoaan kokoukseen, ja se luovutetaan hänelle myöhemmin.

Vuoden kiltä on Helsingin Sotilaspoliisikilta ry, joka on aktiivinen jäsentensä kouluttaja ja liikuttaja. Sotilaspoliisiosaamisen ylläpito ja kehittäminen ovat killan toiminnan

keskiössä. Palkinnon otti vastaan killan puheenjohtaja **Eeli Hulmi**.

Kunniamaininnat menivät Autojoukkojen Helsingin Kilta ry:lle ja Laivaston Sukeltajakilta ry:lle. Molemmat killat ovat aktiivitoimijoita omilla toimialoillaan ja luovat jäsenilleen erilaisia mahdollisuuksia osallistua kiltatoimintaan ja vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön sekä -koulutukseen.

Superviikonloppu marraskuussa

Seuraavan kerran liittovaltuusto kokoontuu 22.11. Tampereella maanpuolustusjärjestöjen supertapahtumassa. Uusien sääntöjen mukainen kahden vuoden välein pidettävä liittokokous pidetään myös samana viikonloppuna.

Liittovaltuusto hyväksyy vuodelle 2026 toimintasuunnitelman, joka esittelee liittokokoukselle. Liittovaltuuston kokouksessa valitaan neljä hallituksen jäsentä erovuoroisten tilalle kaksivuotiskaudelle.

Liittokokouksessa tehdään paljon henkilövalintoja. Liittohallitukselle valitaan puheenjohtaja ja 1. varapuheenjohtaja. Liittovaltuustolle valitaan puheenjohtaja ja 30 liittovaltuuston jäsentä kahden vuoden toimintakaudeksi.

Jäsenkiltojen on valmistauduttava siihen, että ehdokasasettelu alkaa hetki kesän jälkeen.

**RUKAJÄRVI-KESKUS
Raappana Sali**

***** LIEKSA ***
Asema-Aukio2**

Sotahistoriamatka Lieksaan!

Rukajärvi-keskus - Raappana Sali - Rukajärven tie - Jukolan motti

Kevätauringon pilkistellessä on oikea aika suunnitella tulevan kevään, kesän ja syysretkien suuntaa kohteineen!

Meille on ilo ja kunnia kutsua yhdistyksenne jäsenet tutustumaan Itä-Suomen sotahistoriakohteisiin Lieksaan.

Meillä täällä on paljon näytettävää ja nähtävää: on Rukajärvi-keskukset ja Raappana Sali opastuksineen, on Rukajärven tie ja Jukolan motti, ja paljon paljon muuta!

Otetaan yhteyttä ja käydään mahdollisuudet läpi hyvässä asevelihengessä!

Maan laajin rintamataidenäyttely, laajasti rintamapuhdetöitä, Rautatiet sodan huoltotehtävissä-näyttely, Mannerheimin majan saunan porraskivi yms. yhteistyössä Lieksan Matkailuoppaat ry:n kanssa.

**P: +358 45 668 6565 / Juha Heinonen-Lavonen
Sposti: raappanasali@gmail.com**

www.rukajarvensuunnanhistoriayhdistys.fi

Törni/Thorne- näyttely Haminassa

– sotasankarin katoamisesta 60 vuotta

Kiistelty Marskin ritari, jatkosodan jälkikurimuksessa tuomittu maanpetturi ja Vietnamin sodan sankarivainaja Lauri Törni katosi 60 vuotta sitten. Suomesta Yhdysvaltain armeijaan lähtenyt ja nimensä vaihtanut sotasankari Larry A. Thorne on haudattu vuonna 2003 Arlingtonin sotilashautausmaahan.

Viimeinen kuva Larry Thornesta, vasemmalla pilotit Cowboy ja kapteeni Dinh, Charles Petry, sotilasmestari Emmons ja Thorne. Vasemmalla sivulla Zagros-vuorten valloittaja. Törni tuskin etsi sotia vaan toimintaa ja jännitystä elämässään.

Museo Wanhan Veteraanin toinen vetovoimatekijä kesällä Haminassa on tuhansien kriisinhallintaveteraanien ja varusmiesten tuntema panssaroitu miehistövaunu Pasi. Sitähän Euroopan maat kilvan Suomen puolustusteollisuudelta nyt tilaavat.

Wanha Veteraani uudistaa yleisön pyynnöstä **Törnistä** kertovan vaihtuvan näyttelyn kesällä. Mannerheim-ristin ritarin nro 144:n hahmo ja sotilasura Suomessa, Saksassa ja Yhdysvalloissa kiehtovat yhä. Suomessa ei ole Lauri Törni -museota.

Museon ensimmäisenä kesänä 2019 Törni-näyttelyä kävi katsomassa 6 000 vierasta. Silloin vielä tuntemattoman museon kävijälukua ei ole edelleenkään ylitetty.

Törni/Thorne-näyttely painottuu nyt sotasankarin katoamiseen ja kaatumiseen helikopteriturmassa Vietnamissa lokakuussa 1965 sekä turmapaikan etsintöihin. Kopterin ja miehistön jäänteet löytyivät viidakosta vuorenrinteestä vasta vuonna 1999. Lauri Törni syntyi Viipurissa vuonna 1919.

Etsintäretkikunnassa oli mukana viisi suomalaista, muun muassa sotahistorioitsija **Kari Kallonen**. Näyttelyssä tuodaan esiin retkikunnan vaikeaa työtä Vietnamin vuoristossa valokuvien ja esinein. Törnin pitkää sotatietä ja myös katoamisen jälkeisiä vaiheita näyttelyssä havainnollistaa haminalaisen keräi-

Wanhan Veteraanin näyttelyt ovat auki 17.5–28.9.2025 ti-su 10.00-16.00

Liput alk. 12€/ aikuinen

Perinteitä ja historiaa

Perinnekeskus vaalii sotiemme veteraanien, vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja suomalaisen rauhanturvamisen perintöä.

Wanha Veteraani on rauhanturvaamisen ja kriisinhallinnan valtakunnallinen museo sekä paikka kriisinhallintaveteraaneille tavata vertaisiaan.

JUHA SAXBERG

Turmakopterin kaivauksissa viidakon vuorenrinteessä oli mukana Lauri Törnin sisarenpoika Juha Rajala (oik).

lijän **Jari Heikkilän** uutta aineistoa sisältävä kokoelma.

Näyttelyyn voi tutustua paitsi seinätauluissa ja vitriineissä myös virtuaalisesti tietokonenäytöllä.

Näyttelykauden avajaisissa lauantaina 17.5. järjestetään Wanhan Vete- raanin tarjontaa syventävä seminaari. Kari Kallonen muun muassa kertoo Törnin etsintäretkestä valokuvien ja videoin.

– Lahjoitan kesän vierailijoiden kesken arvottavaksi pienen palan Törnin turmakopteria ja luodin kärjen, jotka toin repussani viidakosta. Tauluun liitetään aitoustodistus, Kallonen kannustaa.

Suomen talvi- ja jatkosotien sankari Lauri Törnin ajolähtö punaisen valan Suomesta alkoi, kun jatkosodan rauhanehtojen mukaan Saksasta tuli Suomen vihollinen.

Törnille ei löytynyt upseerivakanssia Suomen vapaaehtoisesta SS-pataljoonasta Saksassa kesällä 1941. Hän sai sodan ajan suomalaisen sotilaan korkeimman huomionosoituksen Mannerheim-ristin heinäkuussa 1944.

Isänmaan miehenä jatkosodan päätyttyä syyskuussa 1944 mahdollisen Neuvostoliiton miehityksen varalta hän värväytyi vastarintakoulutuk-

JUHA SAXBERG

Törnin turmapaikalta löytyivät selkeät helikopterin tunnistusnumerot liki 34 vuotta vuoreentörmäystä myöhemmin.

seen Saksaan. Tapahtumien kulku vei hänet siellä hetkeksi rintamalle.

Palattuaan monen mutkan kautta Suomeen hänet otettiin kiinni maanpetoksesta. Punaisen valtiollisen poliisin aikana se johti syytteeseen ja kuritushuoneeseen vuonna 1947.

Pako Turun lääninvankilasta, kiinnijäänti Oulussa ja 1948 presidentti **J. K. Paasikiven** armahdus ehdolliseen vapauteen vei Törnin Ruotsiin ja Venezuelan kautta Yhdysvaltoihin.

Vuoden 1954 alussa Lauri Törni värväytyi Yhdysvaltain armeijaan. **Larry A. Thornen** nimellä hän sai

vuonna 1955 maan kansalaisuuden. Toisella Vietnamin sodan palveluskeralla hän katosi ja menehtyi helikopteriturmassa lokakuussa 1965. Hänen maalliset jäänteet löytyivät 1999.

Lauri Törni alias Larry A Thorne oli esikuvahahmo **Robin Mooren** paljon myyneen Vihreät baretit -kirjan päähenkilölle. Se taas päättyi valkokankaalle 1968 Vihreät baretit-elokuvaan. Siinä Thornen hahmoa näytteli **John Wayne!**

Terho Ahonen

Kartta Törnin helikopterin onnettomuuspaikalle.

VIETNAM

LAOS

Kham Ducin tukikohta

DA NANG

MARBLE MOUNT

YON ONE 1986

PAN NVS

NOT USABLE

HIA TANY

CLOSED

SAN HOAI

ABANDONED BALDY'S

0 2 4 6 8 10 km

SUOMEN SOTILAS

Viimeinen radiokontakti

LAOS

Kham Duc

Tukikohta (1965)

Phuoc Nang

Valtatie 14 (2022)

Dak Do

Dak Se

Dak Pek

VIETNAM

LAOS

THAIMAA

KAMBODZA

KIINA

Hanoi

Da Nang

Ho Chi Minh City (Saigon)

Karttopöytä vuodelle 1967/1983 korkeuskerrat jalkoina

Suomen nykyisen puolustus-
teollisuuden lippulaivan en-
simmäinen Panssari-Pasi,
sarjanumero Ps 675-1 seisoo
museo Wanhana Veteraanin
pihassa Haminassa.

TERHO AHONEN

Panssari-Sisu vientimenestys

Osana viime vuonna uudis-
tettua rauhanturvaamisen
perusnäyttelyä Wanha Ve-
teraani juhlii miehistönkul-
jetusajoneuvo Panssari-Si-
sun, Pasin, tuotannon 40-vuotisuutta.
Suomen puolustusteollisuuden ajan-
kohtainen vientituote on päivän san-
karina Pasin nimipäivänä perjantaina
30. toukokuuta.

Pasin elokuussa 1984 Puolustus-
voimille valmistuneet ensimmäi-
set XA-180-mallit lähtivät valkoisik-
si maalattuina rauhanturvatehtäviin
Libanoniin. Sarjanumero Ps 675-1
toimitettiin YK-koulutuskeskukseen
Niinisaloon koulutusvaunuksi. Se
nimettiin käyttöönottilaisuudessa
rauhanturvaajakenraali **Ensio Siilas-**
vuon mukaan Ensio-Pasiksi.

– Siilasvuon nimikkovaunu on ny-
kyisin Wanhana Veteraanin pihassa
katoksen alla. Pasin päivillä esitel-
lään myös vaunun myöhempiä Puo-
lustusvoimien käytössä olevia mal-
leja, mahdollisesti aivan viimeisintä

6x6-versiota myöten, Wanhana
Veteraanin toiminnanjohtaja,
eversti evp. **Vesa Kangasmäki** ker-
too.

Kaksipäiväisessä Pasi-tapahtu-
massa ovat mukana Patria Finland ja
Reserviupseerikoulu. RUK järjestää
yleisölle, veronmaksajille, Pasi-aje-
luita varuskunnan alueella. Museon
Camp Hamina -majoitustukikohdas-
sa voi yöpyä ja sauna sekä nauttia
messiravintolan palveluita suoraan
pelipaikalla – harvinaista herkkua
museossa. Wanhana Veteraanin näyt-
telyt ovat auki 17.5 – 28.9.2025 ti-su
10-16.

Panssarisuojaaja olisi tarvittu jo 14.2.1974

Keskustelu rauhanturvaajien panssa-
roiduista ajoneuvoista nousi esiin jo
ainakin loka-marraskuun vaihteessa
1973. Silloin Suomi kokosi Niinisalos-
sa Suezille jom kippur -sotaa rauhoit-
tamaan UNEF II -operaatioon lähe-

SUOMEN SOTILAS

Sisu A-45 -maastokuorma-auton oikean pyörän alla Egyptissä Suezillä 14.2.1974 räjähtänyt panssariimiina johti hytissä istuneiden rauhanturvaajakersanttien Risto Latva-Hakunin ja Risto Majasaaren kuolemaan. Kuljettaja ja lavalla kopin takana seisoneet kaksi miestä saivat vakavia vammoja. Takalaitaa vasten istunut lääkitämies selvisi lievin vammoin.

tettävää YKSV 1 -valmiuspataljoonaa. Sen koulutettu miehistö saatiin juuri ja juuri kokoon.

Sen sijaan puolustusministeriön YK-toimistossa pelätty tilanne puuttuvista ajoneuvoista tuli väistämättä eteen. Valmiuspataljoonalle valtio ei ollut osoittanut määrärahoja hankkia kuljetuskalustoa, ei varsinkaan miehistölle suojaa antavia panssaroituja ajoneuvoja.

YKSV 1:n komentajaksi nimetty eversti **Reino Raitasaari** sanoi pataljoonan perustamiskiireiden keskellä *Ilta-Sanomien* 30.10.1973 julkaisemassa ”Panssariautot vasta paperilla” -jutussa muun muassa seuraavaa:

”YK-joukoilta puuttuu ajoneuvoja, puuttuu viestikalustoa. Suomalaisen joukkojen määrävahvuuteen kuuluu muun muassa 15 panssariautoa ja 15 miehistönkuljetusvaunua. Mutta vain paperilla.”

Karu tilanne tuli eteen varsin pian. YKSV 1 -pataljoonan johdon Suezillä allekirjoittamassa helmikuun 1974 tilannekatsauksessa viitataan 14.2.1974 kahteen peräkkäiseen 20 minuutin välein tapahtuneeseen miinaonnettomuuteen. Niissä osallisina olivat lyhyt Land Rover -maastoauto ja Sisu A-45, myös ”protoksi” kutsuttu maastokuorma-auto. Autojen hyt-

Lisätietoja Wanhasta Veteraanista

www.rvpk.fi sekä
Vesa Kangasmäki, toiminnanjohtaja

Rauhanturvaamisen ja
Veteraanityön Perinnekeskus Wanha
Veteraani

vesakangasmaki@gmail.com
040 158 8115

Kari Kallonen
Sotahistorioitsija
kari.kallonen@netti.fi
040 517 0659

Terho Ahonen
Tiedottaja
Wanha Veteraani
terhoahonen2@gmail.com
040 504 0293

tien peltilattian suojana panssarimiehiä vastaan oli vain muutama pieni hiekkasäkki. Suora lainaus tilannekatsauksesta:

”Miinojen räjähdysissä kuoli kaksi henkilöä ja haavoittui kuusi henkilöä, joista neljä vaikeasti. Menetykset olivat seuraus YKSV 1:n määrävahvuuteen kuuluvien panssaroitujen kuljetusajoneuvojen p u t t u m i s e

s t a (viimeinen sana oli tekstissä korostettu harvennettuna)”.

Pasit käyttöön 1984

Asia alkoi edetä vasta 1980-luvun alussa, kun puolustusministeriö käynnisti tarjouspyynnön panssaroiduista miehistönkuljetusajoneuvoista Suomen puolustusvoimien käyttöön. Vuoden 1983 lopulla puolustusministeriö valitsi Oy Sisu-Auto Ab:n XA-180 Pasin uudeksi panssaroiduksi miehistönkuljetusajoneuvoksi. Ensimmäiset vaunut menivät syksyllä 1984 Libanoniin suomalaisten rauhanturvaajien käyttöön. Niistä ensimmäinen sarjanumero Ps 675-1 toimitettiin YK-koulutuskeskukseen Niinisaloon.

Santahaminassa 17.8.1984 pidetyssä Pasien käyttöönottoilaisuudessa Ensio Siilasvuon ohella oman nimikkovaunun sai Suezillä ja Siinailla YKSV 1-6:n komentajana toiminut eversti Reino Raitasaari. Hänen paljon käytetyn lempinimensä mukaan vaunu sai nimen Reka. Se laivattiin Libanoniin UNIFIL-operaatioon saman vuoden lokakuussa, yli kymmenen vuotta Suezin miinaan ajojen jälkeen.

Terho Ahonen

Suomenlahden Merivartiokilta ry —

Suomenlahden Merivartiokilta ry (SLMVK) on vuonna 2000 perustettu yhdistys, jonka jäsenistö koostuu merivartiostojen entisestä henkilöstöstä, merellisesti suuntautuneista reserviläisistä sekä maanpuolustus- ja meritoiminnan harrastajista. Yhdistyksen tavoitteena on tukea Suomenlahden Merivartioston perinteitä, vaalia merivartiokulttuuria ja tarjota jäsenilleen laadukasta, vapaaehtoiseen maanpuolustukseen liittyvää toimintaa.

■ TEKSTI: PEKKA LIEPPINEN

Vuonna 2025 kilta juhlii 25-vuotista taivaltaan. Merkkivuosi huipentuu juhlaan Suomenlinnan upseerikerholla 2.5.2025, jolloin muistellaan kulu-
nutta neljännesvuosisataa ja katsotaan tulevaan. Juhlavuoden kunniaksi kilta jatkaa merivartioperinteen dokumentointia ja on toteuttanut useita projekteja, kuten Merivartioston toimipisteiden kartoituksen vuosilta 1918–2010.

Killan toiminta painottuu koulutukseen, meritoimintaan ja perinteen vaalimiseen. Koulutusjaos vastaa muun muassa amunnasta, ensiapukoulutuksesta ja meripelastukseen liittyvistä harjoituksista. Vuonna 2024 järjestettiin 14 ampumaharjoitusta ja

kaksi meripelastusharjoitusta Porkkalahdella. Kilta ylläpitää omaa kouluttajarekisteriä ja tekee tiivistä yhteistyötä MPK:n Meripuolustuspiirin kanssa.

Perinne- ja EVP-toiminta on aktiivista. Killan jäsenet osallistuvat muistomerkkien kunnostukseen, koontuvat säännöllisesti ja ylläpitävät yhteyttä Suomenlahden Merivartioston eläköityneeseen henkilöstöön. Yhdistyksessä toimii myös Merivartioyhteisö-työryhmä, jonka tehtävänä on tallentaa ja siirtää merivartiohistoriaa tuleville sukupolville.

Vuonna 2025 kilta panostaa erityisesti nuorten reserviläisten tavoittamiseen ja aktiivisen jäsenistön kasvattamiseen. Strategiatyötä on tehty pitkäjänteisen kehityksen turvaamiseksi, ja jäsenviestintää on uudistet-

Vuonna 2025 kilta panostaa erityisesti nuorten reserviläisten tavoittamiseen ja aktiivisen jäsenistön kasvattamiseen.

25 vuotta merivartioyhteisön tukena

tu hyödyntäen sähköpostia, verkkosivuja, sosiaalista mediaa ja *Signaalia*. Killan kotisivut löytyvät osoitteista www.slmvk.fi ja www.slmvk.org, ja jäsenyhteisö toimii aktiivisesti myös Facebookissa.

Kilta tekee tiivistä yhteistyötä Sinisen Reservin, Merivartiokiltojen, MPK:n ja Raja- ja Merivartiojoukkojen Perinneyhdistyksen kanssa. Osallistumalla esimerkiksi Sinisen Reservin ampumakilpailuihin, jossa saavutettiin joukkuekultaa vuonna 2024, kilta vahvistaa näkyvyyttään ja yhteisöllisyyttään maanpuolustuskentällä.

SLMVK ry:n toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, omistautumiseen ja merivartiohen- gengen ylläpitämiseen. Se on yhteisö, jossa perinne kohtaa nykypäivän ja merellistä maanpuolustustyötä tehdään intohimoisesti – jo 25 vuoden ajan.

Suomenlahden Merivartiokilta

Kotipaikka: Helsinki

Jäsenmäärä 1.1.2025: 120

Jäsenyysehdot: Reserviläinen tai EVP-henkilö, jolla on yhteys merivartiojoukkoihin tai merelliseen maanpuolustukseen

Yhteystiedot:

Puheenjohtaja Pekka Lieppinen

Sähköposti: puheenjohtaja@slmvk.org

Puhelin: +358 50 123 4567

Verkkosivut: www.slmvk.fi | www.slmvk.org

Pirkanmaan velttojen viestimiesten puuhailuja

MPK-HF-kurssit kehittyvät

Viime aikoina MPK-HF:n teemana on työllistää viestikouluttajia; peruskurssi ja kouluttajakurssi on pidetty pääosin Pirkanmaan viestikillan kouluttajavoi-
min. LV/MPK-681- ja LV/MPK-682-ka-
luston keskusyksikkönä on Icom IC-
7300 -radio.

Valkeakosken Sääksmäellä Säres
centerissä on hyviä puita pitkienkin an-
tennilankojen virittelyyn.

Tavoitteena on järjestää alueella vuo-
sittain ainakin yksi peruskurssi.

Perinneradiotoimintaa unohtamatta

Jos parin kilon paino ja sadan watin
teho tuntuu turhalta radioamatöörien
hienostelulta, niin voi perehtyä kym-
menen kilon ja puolentoista watin ka-
lustoon, kun kusoilee sota-aikaisella
VRFK-kenttäradiolla. Antennilla yhtey-
det yleensä saadaan eikä teholla ja huu-
tamalla.

Perinneviestimiesten kesäkiertue
messuilla ja vastaavissa tapahtumissa
on tänäkin vuonna kolmiosainen; vies-

Yllä: Kouluttajaporukka pitkässä suunnittelukokouksessa radioamatöörien kerho-
huoneella. Vasen sivu: Tensu, Tuomo ja Tomi kouluttajakurssilla Hälvälässä.

Perusviestinnän treeniä helmikuussa, kalustona PRC-320.

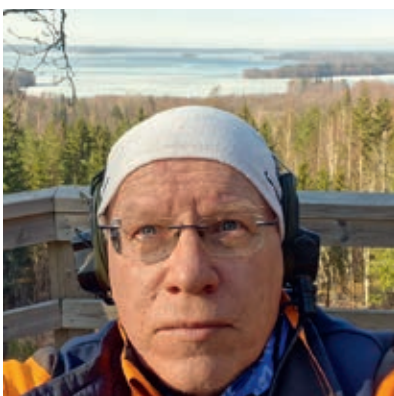
tiasemakatos pystytetään toukokuussa Maanpuolustustapahtumaan Ideaparkiin, heinäkuussa ollaan Lylyn kesämarkkinoilla ja elokuussa Puistofiеста Tampereella.

Monilla paikkakunnilla on erilaisia vuosittaisia yleisötapahtumia, joihin kannattaa osallistua ja tuoda sillä tavalla omaa kiltatoimintaa näkyväksi. Verkostoitumista voi harrastaa eri maanpuolushenkisten yhdistysten kanssa, mm. reserviläisten.

Messuosastolla on käyttökuntoisia viestivälineitä sata vuotta vanhasta kenttäkeskuksesta lähtien nykypäivän MPK-HF-kokoonpanoon (Icom 7300).

Tarkoitus onkin, että yleisö saa itse kokeilla viestitystä radioamatöörihallituksen ohjaajan valvonnassa. Sähkötyksen kuivaharjoittelua voi tehdä tietokoneohjelmalla ja pumppuavaimella.

Tarkoituksena on ilahduttaa yleisöä museotavaroilla, eli kertoa, miten ennenvanhaan viestittiin. Mukana on tietoa langattoman viestinnän kehityksestä nykypäivän radioamatööri-toimintaan asti.

OH3LB Rapolanharjun Viikinkiajan linnassa radioimassa maaliskuussa.

Jotkut entisöivät autoja tai moottoripyöriä ja ajavat niillä, radiokaluston kanssa on halvempaa eikä tarvita isoa tallitilaa.

Historian elävöittämisen takia perinneviestimiehet ovat pukeutuneet kaluston aikakauden mukaisiin asepukuihin M36, M62, M91 ja M05. Yhtenäiset nimilaput on tehty jokaiselle, luonnollisesti violettiin kaulanauhaan.

Laminoidut A3-kokoiset tekniikkalaput teipataan pöytiin viestilaitteiden

viereen, joten kiinnostuneet voivat lukea niistä omatoimisesti tekniset perustiedot. Messuosastolla katoksessa ei pidetä seiniä (ellei ole kovaa sadetta), pöytien välistä pääsee kulkemaan sujuvasti eri puolilta sisään ja ulos, joten saavutettavuus ja näkyvyys on hyvä.

Ainoa päänsärky viestimiehille ovat lanka-antennit, niitä kun ei kaupunkialueella saa niin helposti hyvään asentoon ja pituuteen kuin maasto-olosuhteissa.

Veltojen viestimiesten perinneradioaseman kesäkiertue

17.05.2025

Maanpuolustustapahtuma, Ideapark Lempäälä.

19.07.2025 Lylyn kesämarkkinat.

03.08.2025 Puistofiesta, Hämeenpuisto Tampere.

Tervetuloa tutustumaan!

Suomen sotilaat.

Vapaaehtoisen maanpuolustustyön ansiomitali

Pronssimitalin voi esittää tai anoa myös itselleen, jos mitalisääntöjen ehdot täyttyvät.

Hopeamitali myönnetään erityisansioista ja vain ulkopuolisesta esityksestä.

Lunastushinnat ovat 100 € + postikulut (pronssi) ja 250 € + postikulut (hopea).

Hakemuslomakkeita ja sääntöjä voi tilata Suomen Sotilaasta tai tulostaa lehden kotisivuilta osoitteesta:
www.suomensotilas.fi

A woman wearing a camouflage baseball cap, a dark jacket with a blue leash attached, and dark pants is standing in a grassy field. She is looking down at a small, scruffy terrier dog that is standing on its hind legs, looking up at her. The background consists of a line of trees with some autumn-colored foliage under a cloudy sky.

Terrieri- energiaa palveluskoira- puolelle

Palveluskoira

toimiva työpari ja korvaamaton kumppani

Puhuttaessa palveluskoirista monelle tulee ensimmäisenä mieleen erilaisissa työtehtävissä toimivat paimenkoirat ja noutajat. Palveluskoiraksi voidaan määritellä koira, joka on koulutettu toimimaan ihmisen apuna monissa erilaisissa tehtävissä, kuten etsinnässä, suojelussa tai jäljestämisessä. Suomessa palveluskoiratoiminnan keskusjärjestönä toimii Suomen Palveluskoiraliitto (SPKL) ry. Palveluskoiraoikeudet on myönnetty Suomessa jo yli viidellekymmenelle koirarodulle. Aakkosten lopusta listalta löytyy myös uudehko palveluskoirarotu – vehnäterrieri.

Rodun historia ulottuu 1800-luvun maataloilille Irlantiin, missä vehnäterrieri toimi monipuolisena työkoirana. Suomessa rodulla on ollut vuosikymmeniä pieni mutta aktiivinen rotujärjestö ja harrastajajoukko.

Vehnäterrierit tunnetaan energisestä, sosiaalisesta ja leikkisästä luonteestaan.

Vehnäterrierit tunnetaan energisestä, sosiaalisesta ja leikkisästä luonteestaan. Ne ovat älykkäitä, aktivointia vaativia, tarmokkaita ja osaavissa käsissä suhteellisen helposti koulutettavia koiria, jotka ovat uskollisia ja kiintyvät omistajiinsa.

Muutama vuosi sitten päätimme rotujärjestön vuosikokouksessa palveluskoiraoikeuksien hakemisesta vehnäterrierille, ja viime vuosina aktiiviset harrastajat ovat

Tulevalta palveluskoiralta vaaditaan halua työskennellä sekä itsenäisesti että ohjaajansa kanssa. Taistelutahdosta ja sinnikkyydestä on hyötyä.

tehneet pk-lajeja tutuksi järjestämällä koulutusta mm. pelto- ja metsäjäljestyksestä sekä aloittelemalla palveluskoirakoetointia.

Kysyin tarkemmin palveluskoiraasioista Maskussa asuvalta ystävältäni **Heidi Kostamolta**, jolla on yli viidentoista vuoden kokemus palveluskoiraharrastuksesta. Heidillä on ollut yksi airedaleterrieri ja viisi vehnä-terrieriä. Kaikkien koiriensä kanssa hän on harrastanut palvelus- tai pelastuskoiralajeja Turun palveluskoiraharrastajien riveissä. Terrieriroduissa Heidiä miellyttää niiden itsenäisyys, toimintakyky ja oma tahto.

Tavoitteena harrastus- ja työkoira

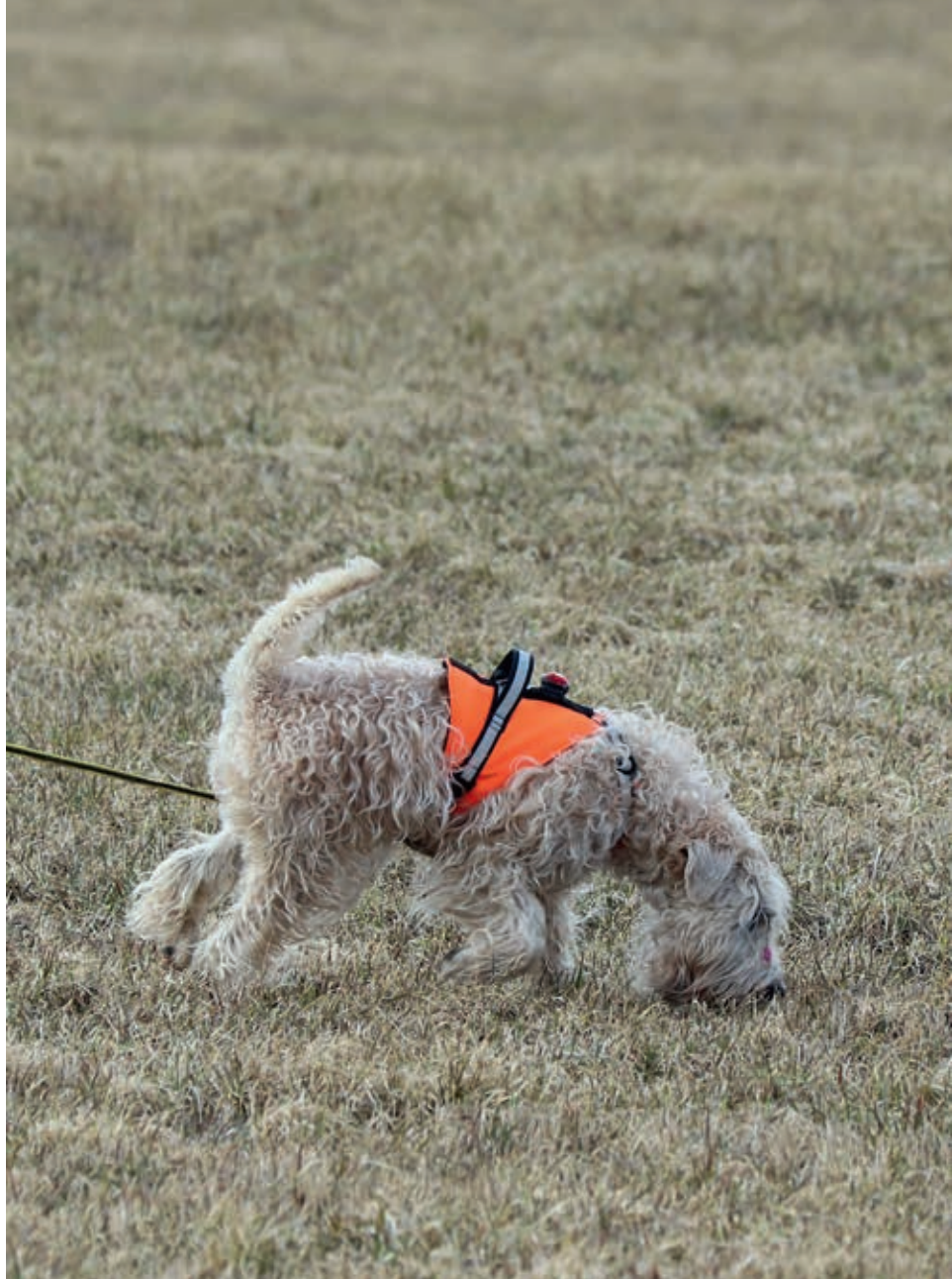
Potentiaalista harrastuskoiraa valitessa Heidi kertoo haluavansa käydä katsoomassa pentuja useamman kerran. Hän seuraa niiden touhuja ryhmässä ja yksinään. Pentujen tullessa aktiivisempaan ikään on niitä mahdollista leikittää esim. jollain rievulla tai pehmolelulla ja tarkkailla, miten innokkaasti ne lähtevät leikkiin ja miten ne leikkiessä itseään ilmentävät. Mikäli kasvattaja teettää pennuille pentutestin, toivoo Heidi pääsevänsä seuraamaan sitä nähdäkseen, kuinka pentueen eri yksilöt toimivat. Yleensä

sellainen pentu, joka hakeutuu ihmisen kanssa kontaktiin ja ilmentää toimintakykyä, jää mieleen vahvimmin.

Tulevalta palveluskoiralta vaaditaan halua työskennellä sekä itsenäisesti että ohjaajansa kanssa. Taistelutahdosta ja sinnikkyydestä on hyötyä.

– Haluan, että koiralla on tahtoa ja kärsivällisyyttä pyrkiä päämääräänsä mahdollisista esteistä huolimatta, Heidi kertoo.

Vaikka tulevaisuudessa olisi itsellä tavoitteita ja toiveita koiran suhteen, on tärkeää edetä koiran ehdoilla. Kukin pentu on omanlaisensa ja oppii omassa tahdissaan. Ohjaajalta vaadi-

taan kärsivällisyyttä ja malttia rakentaa koiran osaamista pikkuhiljaa.

– Rakennan suhdetta koiraan ihan normaalissa arjessa. Luottamus koiran ja ohjaajan välillä on kaiken a ja o, Heidi summaa.

Uutta opittavaa löytyy aina

Tällä hetkellä Heidin nuorempi koira opiskelee perusasioita tavoitteenaan palveluskoirakokeisiin vaadittava BH-eli käyttäytymiskoe. Samaan aikaan Heidi valmistautuu vanhemman koiransa kanssa peltojälkikokeeseen.

Peltojälkikoe, kuten muutkin jälkikokeet, edellyttävät koiralta hyvää keskittymiskykyä ja tarkkuutta. Peltojälkikokeessa arvostellaan koiran suorituskykyä etsiä ja seurata vieraan henkilön tekemää jälkeä vaihtelevas-

Koiraharrastus opettaa ikään katsomatta keskittymiskykyä ja kärsivällisyyttä.

sa maastossa ja ilmaista jäljelle jätetyt jälkiesineet.

Kokeet ja kilpailut ovat koiraharrastajalle mainio osaamistason mittari. Koemenestys kertoo pitkäjänteisen työn onnistumisesta ja tuo esiin mahdolliset lisäharjoittelutarpeet.

– Varmaa on, että valmiiksi ei koiraharrastuksessa tule koskaan. Kilpailu- ja koesääntöihin tulee ajoittain muutoksia ja aina keksii itsekin uutta treenattavaa, nauraa Heidi.

Muuttuvassa maailmassa ja epävarmassa maailmantilanteessa koiran kanssa harrastaminen ja koiran kehityskaaren seuraaminen tuo iloa, rutiinia ja yhteisöllisyyttä arjen keskelle. Koiraharrastus opettaa ikään katsomatta keskittymiskykyä ja kärsivällisyyttä. Ei pidä myöskään unohtaa sitä, että tosipaikan tullen harrastuksen kautta kerrytetyt taidot voivat nousta arvoon arvaamattomaan ja jopa pelastaa ihmishenkiä.

Haastateltu: Heidi Kostamo, Turun palveluskoiraharrastajat ry

Sekä jutun kirjoittaja että haastateltu ovat myös Kerry- ja vehnäterrierikerhon jäseniä.

Tunne metsästys- koirasi terveys ja ominaisuudet

Metsästyskoira on metsästäjälle arvokas toimija ja kumppani metsällä. Oman koiran tunteminen ja varautuminen tapaturmiin on tärkeää.

■ TEKSTI JA KUVAT: ARI PAKARINEN

Suomen Metsästäjäliiton Etelä-Hämeen piiri järjesti metsästyskoiran ensiapukoulutusta. Metsästäjäliitto on kaikkien metsästäjien edunvalvoja, ja liitolla on myös koulutustehtäviä metsästäjien keskuudessa. Kouluttajana toimi metsästyskoiran ensiaputilaisuudessa klinikka-eläinhoitaja **Pia Salo** Lahdesta.

Salo oli rytmittänyt koulutustapahtuman jahtiilanteeseen, ja koulutus eteni aluksi ennen jahtia huomioitaviin asioihin ja jahtiin mukaan otettaviin ensiapuvälineisiin. Tämän jälkeen keskityttiin siihen, mitä jos kuitenkin tapahtuu jotakin sekä jahdin jälkeisiin toimenpiteisiin. Lopuksi tilaisuudessa näytettiin tassusidoksen tekeminen.

Ennen jahtia

Salo muistutti, että ennen jahtikauden

aloittamista riittävän ajoissa jo kesällä, kohotetaan koiran pohjakuntoa unohtamatta proteiinin lisäämistä ruokavalioon.

Ennen varsinaisen jahdin alkua jahtipäivänä koiran lihasten lämmittely tehdään kevyellä liikunnalla ja suojataan koiran tassut suojavoiteella. Energian lähde on rasva, ja rasvaa lisätään ruokaan, mutta ruoan määrää ei lisätä, eikä tarjota turhia hiilihydraatteja. Jahtia edeltävänä päivänä koira ruokailee normaalisti, mutta jahtipäivän aamuna annetaan vain vettä, johon on lisätty rasvaa tai öljyä.

– Jos rasitus on jahdissa kova, niin lisäravinteet ovat hyödyllisiä, totesi Salo.

Jos koiralla on sairauksia ja lääkitys, niin lääkkeet otetaan mukaan jahtiin. Salo muistutti myös ensiapulaukun, joka sisältää muun muassa erilaisia sidontatarpeita esimerkiksi tassusidokseen, mukana olemisen tärkeydestä.

Pia Salo esitteli lihasten tarkastusta Martan ollessa mannekiinina.

– On huomioitava, että koiralle eivät sovellu ihmisten särkylääkkeet, vaan lääkkeiden pitää olla eläimille sopivia.

Jahdin aikana

Siirryttäessä Mitä jos? -osuuteen esiteltiin pitkä lista tapahtumia, joita koiralle voi jahdissa ja maastossa tapahtua. Salon ensimmäinen ohje, pysy rauhallisena, toimii kaikissa tilanteissa. Ripeällä ensiavulla estetään lisävahingot ja mahdollistetaan koiran toi-

mittaminen jatkohoitoon.

– Älä pureta ensiaputilanteessa itseäsi, jossa koiralla on kipuja. Laita koiralle kuonokoppa tai kuonoside. Tarkoitus on, että vain koira lähtee jatkohoitoon, ei omistaja, muistutti Salo.

Koulutuksen aikana kerrattiin tajuttoman koiran ensiapu, runsaasti vuotavan haavan hoito, hukkumistilanne ja tukehtumaisillaan olevan koiran auttaminen sekä elvyttäminen.

Pikaisesti lääkärin hoitoa vaativia tapaturmia ovat shokki, nivel- ja mur-

tumavammat, terävä lävistys silmämuunaan tai ulos pullahtanut silmä sekä myrkytystilanteet, jonka ovat aiheuttaneet esimerkiksi kyykäärmeen purema tai sinilevä. Isot ja vuotavat haavat vaativat myös lääkärin hoitoa.

Jahdin jälkeen

Jahdin ja suorituksen jälkeen koiraa ruokitaan maltillisesti, jotta ruoka ehtii sulaa ja energiavarastot tulevat kuntoon. Koira tarvitsee aikaa palautumiseen.

Mannekiinina tassusidoksen sitomisessa toimi hattulalaisen **Voitto Kivisen** mäyräkoira Martta. Yhdeksänvuotias Martta oli mallikelpoinen potilas, kun Salo tarkasti lihasten, suun ja hampaiden kunnon ilman mitään ongelmia. Tarkastusta suositellaan kaikille koirille ennen jahtia.

Kivinen kertoi olleensa Martan kanssa onnekas, eikä mitään vakavia tapaturmia ole metsällä sattunut.

– Yhden kerran Martalla oli neljä senttiä pitkä tikku suussa. Oire oli helposti havaittavissa, koska Martta istui ruokakupin vieressä, mutta ei suostunut syömään. Tikku hoidettiin pois, palattiin normaaliin päiväjärjestykseen ja ruoka maittoi.

Kivinen kertoi, että hänellä on jahdissa mukana muun muassa kyypakkaus ensiapua varten.

– Koulutustapahtuma oli kyllä aivan paikallaan vanhan kertaamisen näkövinkkelistä. Monenlaista tapahtumaa voi jahdissa sattua.

Oma koira

- Tunne oma koirasi normaalitilanteessa. Silloin pystyt reagoimaan helpommin ja nopeammin, jos koirasi on kipeä ja tarvitsee lääkitystä tai eläinlääkärin hoitoa.
- Koiran tulee antaa tehdä yhteistyössä tarvittavat hoitotoimenpiteet.
- Pidä kirjaa koiran lääkityksestä, juoksuajoista ja madotuksista.
- Kun tulee epämääraisi oireita, niin ota mahdollisuuksien mukaan videokuvaa ja katso kellosta, kuinka kauan oire kestää.
- Anna lääkettä vain tarpeeseen ja ohjeiden mukaan.
- Ennaltaehkäisyllä vältetään monta eri vaivaa, kuten ontumiset ja venähdykset. Riittävä lepo ja oikein annosteltu kipulääke auttavat yleensä.
- Ja muista LTC (Love-Tender-Care), sillä kyseessä on sinun koirasi.

Ennaltaehkäisyllä vältetään monta eri vaivaa, kuten esimerkiksi ontumiset ja venähdykset.

Yllä: Martalle tehtiin tassusidos. Pia Salo sitoo ja Voitto Kivinen rauhoittelee Marttaa.

Mannekiinina tassusidoksen sitomisessa toimi hattulalaisen Voitto Kivisen mäyräkoira Martta.

Maanpuolustuskiltojen

■ 50-VUOTISHISTORIIKKI

RAKENNAMME PERINTEILLE – ELÄMME TÄTÄ PÄIVÄÄ
– TÄHTÄÄMME TULEVAISUUTEEN

Kysy tarjousta historiikeista toimistolta: mpktoimisto@mpkl.fi

Maanpuolustuskiltojen liitto ry 50 vuotta 1963-2013

Tämän historiatutkimuksen tekeminen päätettiin jo vuonna 2012. Vuoden 2013 osalta liiton toimintasuunnitelmassa linjattiin: "Toimintavuonna vietetään liiton 50-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuoden päätapahtuma on 50-vuotisjuhla Helsingissä huhtikuussa. Toimintavuonna kirjoitetaan liiton 30-vuotishistoriikille, Tahtoa ja Tekoja – Maanpuolustuskiltojen liitto 1963-1993, jatko-osa, joka kertoo vuosista 1994-2013. Tutkimus alkaa siitä, mihin edellinen liittoa koskeva historia päättyi eli vuoden 1993 lopusta ja päättyy vuoteen 2013."

ISBN 978-982-9872-85-5

■ SOLMIONEULA

Hopeoitu, kaikki sivut kiillotettu
20" pitkällä, hopeoidulla ketjulla
ja "lobster clip"-lukolla.

■ SOLMIO

Kiltasolmio on Marja Kurjen suunnittelema, silkkinen ja miehekkään tummansininen solmio, jossa liiton tornilogo ja kauniit lehväkuviot vuorottelevat hienostuneesti. 100 % silkkiä. Hillityn tyylikäs solmio esim. tumman puvun kanssa käytettäväksi.

■ KILTAJUOMAPULLO

Aladdin Fresco Thermovac on kaksitoimisella avausmekanismilla varustettu juomapullo, jonka upea väri ei jätä ketään kylmäksi. Pullo voidaan avata perinteisesti korkista, tai mikäli halutaan lisätä juoman sekaan vaikka jääpaloja, voidaan pullon kaula kiertää irti. Tällöin myös pullon peseminen onnistuu helpoimmin. Juomapullo voidaan pestä näppärästi ja hygieenisesti osissa astianpesukoneen yläkorissa. Juomapullo on varustettu liiton logolla.

Tekniset tiedot:
Tilavuus: 0.6 l
Juoma kylmänä: 10 h
Paino tyhjänä: 300 g
Mitat: 75 x 75 x 274 mm
Konepesun kestävä

■ KERAAMINEN MUKI

UUTUUSTUOTE

Keraaminen take away -muki vesitiiviillä kannella! Käteen kivasti istuvan mukiin sisäosa on keraaminen eli pintamateriaali ei ota muita makuja mukiin laitettaviin nesteisiin mukaan. Aamulla kahvia ja iltapäivällä teetä kätevästi samasta mukista! Kansi avautuu juomatoimitusta varten joka suunnasta kierrekorkkiperiaatteella. Keraaminen retkimuki vetää nesteitä 320 ml. Konepestävä ja kestävä.

liiton jäsentarvikkeet

■ KILTAVEITSESTÄ UUSI VERSIO!

Edellisen kiltaveitsen valmistus loppui, mutta tilalle tuli entistä parempi ja tukevampi kiltaveitsi.

Tekniset tiedot: pituus suljettuna 116 mm, pituus avattuna 193 mm, paksuus 16 mm, terän pituus 76 mm, paino 161 g.

Valmistuttaja ranskalainen laatuveitsien valmistaja Baladéo. Taitettava veitsi. Kahva ruostumattomasta teräksestä ja G10-kuidusta. Ruostumattomasta teräksestä valmistettu terä Liner-lukkojärjestelmällä. G10:llä on erinomainen mekaaninen ja mittavaus, eikä se kutistu. Se kestää myös korkeita lämpötiloja (jopa +180°). Terässä olevien reikien avulla voi taivuttaa paksustakin rautalangasta koukun.

38€

Viimeiset tekstiilituotteet nyt edullisesti tarjouksessa, viimeisiä kappaleita viedään! Tee tilaus nopeasti ennen uusien tuotteiden saapumista.

10€

■ TAHTOA JA TEKOJA

MPKL:n 30-vuotishistoriikki. Nyt tarjoushintaan. Normaali hinta 25 €.

■ MPKL HIHAMERKIT

MPKL hihamerkit velcro-kiinnityksellä. 5 € / kpl
tai 3 eri hihamerkkiä yhteensä 10 €.

■ KAULA-KORU

Hopeoitu, kaikki sivut kiillotettu. 20" pitkällä, hopeoidulla ketjulla ja "lobster clip"-lukolla.

25€

■ KORPISOTURIN KEITTOKIRJA

5€

25€

■ HOPEINEN KILTARISTI

Merkin voi tilata vain sen vastaanottanut henkilö.

■ PINSSI

Tilaa nyt liiton uusi, upea emaloitu pinssi. Pinssissä on valkoisella taustalla ja sinisen linjan sisällä liiton sininen tornilogo ja ympärillä hopeinen teksti "Maanpuolustuskiltojen liitto ry". Pinssin halkaisija on 18 mm. Ostamalla pinssin tuet kiltatoimintaa.

6,50€

■ KILTAMUKI

Uusi kiltamuki on tyylikäs, 4,5dl vetoinen, teräksinen termosmuki joka pitää juoman kuumana tai kylmänä.

26€

Tilaukset: vain Kenttäkaupan verkkokaupasta.

Spur Ride perinnetapahtuma

If you ain't cav...

Spur Ride on amerikkalaisten ratsuväkiyksiköiden perinnetapahtuma, jolla testataan kokelaan soveltuvuus ratsuväkimieheksi. Ansaitakseen ratsuväen tunnukset, kannukset ja stetsonin, kandidaatin on käytävä läpi muutaman päivän kestävä harjoitus. Spur ride pitää sisällään fyysisiä harjoitteita, rastikoulutusta ja psyykkistä sietokykyä. Lisäksi on osattava myös ratsuväen historiaa, perinteitä ja etenkin runo Fiddler's Green, joka on perinteinen ratsuväen runo jo satojen vuosien takaa. Runo kuvaa tuonpuoleista ja siellä erikseen ratsuväelle osoitettua paratiisia: "Only the shades of cavalry men, dismount at Fiddler's Green".

■ TEKSTIT: TIMO LEHTINEN JA TONI SALOJOKI

Candidates, fall in formation, five rows!

Spur Ride järjestettiin 6.-9.8.2024 Jyllin maastossa Pirkanmaalla. Osallistujia oli kyllästä kymmeniä ja osallistujajamaat Suomen lisäksi: Tanska, Hollanti, Belgia, Sveitsi, Itävalta, USA ja Ruotsi.

Timo Lehtinen, johtajan näkökulma

Maaliskuinen iltapäivä ja kasaan palapeliä lattialla pojan kanssa. Leikit keskeytyvät, kun puhelin soi. **Mikko Sippola** soittaa: "Mulla ois **Timo** sulle yks homma, jos kiinnostaa". Oli suomalaisten Spur Holdereiden vuoro järjestää kansainvälinen Spur Ride, ja nyt tarvittaisiin johtaja kyseiselle ta-

pahtumalle. Olin itse suorittanut Spur Riden kesällä 2022 Ruotsissa ja minulta oli jäänyt viimevuotinen Tanskan Spur Ride välistä, joten emmin ensin moisen vastuun ottamista.

Miten voisin johtaa tapahtumaa, josta minulla ei ole kokemusta kuin suorittavalta puolelta. Mikko vakuuteli kuitenkin, että saan osaavan organisaation ympärilleni ja että "ei sun tarte kuin johtaa". Tällä varsin lyhyellä taivuttelulla lähdin mukaan. Näin alkoi viiden kuukauden suunnittelu ja valmistelu.

Suunnittelun aluksi piti palautella mieleen, mitä kaikkea tapahtui omalla Spur Ridella, ja peilata omien kokemusten kautta, mikä toimi ja mikä taas ei. Haasteena suunnittelussa oli, että saadaan tarpeeksi haastava mut-

ta ei liian haastava ohjelma kasattua kandidaateille. Kandien kirjo on kuitenkin laaja: parikymppisestä ammattisotilaasta aina viisikymppiseen reserviläiseen. Kun lopulta oli jonkinmoinen runko tapahtumalle kasattuna, alkoi vastuuhenkilöiden haalliminen eri harjoitteille. Se ei onneksi vaatinut pääasiassa muuta kuin nimen tiputtelua suunnitelman sekaan. Läpiviennin lisäksi oli tietenkin muutaakin suunniteltavaa. Onneksi minulle luvattu osaava organisaatio rakentui ympärille ja kukin hoiti oman tonttinsa, joten minulle ei jäänyt tässä vaiheessa muuta tehtävää "kuin johtaa".

Spur Ride on amerikkalaisten ratsuväikyksiköiden perinnetapahtuma, jotenka jokaiselle Ridelle olisi hyvä saada amerikkalaisen ratsuväikynsi-

ANNA LUOMAHARA

Timo Lehtinen (keskellä) johti Spur Ridea.

kön tuki. Aiemmin eurooppalaisten holderien järjestämiä Rideja on tukenut muun muassa 2., 10. ja 11. ratsuväkirykmentti. Tällä kertaa erinäisten yhteyksien kautta saimme yhteyden Puolaan sijoitettuun 1. ratsuväkidivisioonan yksikköön, josta meille luvattiin kaksi holderia valvomaan Ridea. Kun holderien saapuminen oli lyöty lukkoon ja kaikki varmisteltu, tuli tukevalta yksiköltä varovainen kysymys: saisivatko he lähettää kandeja meidän järjestämälle Spur Ridelle? Tällaisesta ei oltu osattu edes haaveilla, sillä tätä ei ollut koskaan aikaisemmin tapahtunut. Toivotimme heidän lähettämänsä kandidit tervetulleiksi, mutta jouduimme heti torjumaan ensimmäisen tarjouksen 25 kandidista. Tämä olisi ollut enemmän kuin meillä oli muita kandeja yhteensä sillä het-

Johtamiskokemuksena Spur Ride oli mielenkiintoinen.

kellä. Pääsimme resursseihimme vedoten yhteisymmärrykseen kuudesta amerikkalaisesta kandidista.

Kun lopulta koitti elokuu ja olimme Pirkanmaalla Jyllin maastossa, iski pienimuotoinen pakokauhu takaraivoon. Jännitys lähes lamaanutti minut. Olihan varmasti kaikki mietitty, mitä jos kuitenkin unohdin jotain, osaanko olla vakuuttava kandidien edessä, kuuntelevatko vanhemmat holderit ohjeita nuorelta luutnantilta, mitä amerikkalaiset ovat mieltä johtamisestani ja mitä jos mokaan. Pidin harjoituspuhuttelun paikalla oleville holdereille ennen Riden aloitusta,

jotta kaikille olisi tapahtuman vaiheet selvät. Kandien kanssa homma aloitettiin kevyesti turvallisuuspuhuttelulla, jonka jälkeen oli minun vuoroni: Candidates, fall in formation, five rows! Spur Ride oli virallisesti aloitettu ja siihen loppui minun jännitykseni.

Varsinaisesta riden sisällöstä kuvaukset löytyvät kandidina olleen **Tonin** tekstistä, joten en lähde tähän toistamaan sitä. Johtamiskokemuksena Spur Ride oli mielenkiintoinen. Holdereita oli seitsemästä eri maasta, kaikilla erilainen tausta ja jokaisen maan armeijalla hieman eri toimintamallit. Joukon kirjosta johtuen ja hyvisistä suunnitelmista huolimatta tapahtuman aikana paljastui asioita, joita ei oltu osattu ajatella, ja jouduimme soveltamaan lennosta eli johtamaan sa-

tulasta (thihihii).

Kaikki hyvin loppu hyvin, sillä kukaan ei loukkaantunut vakavasti, ja kannukset saatiin jaettua niille kandeille, jotka olivat ne ansainneet. Amerikkalaiset holderit ja kandit olivat kaikki vaikuttuneita järjestämämme Spur Riden tasosta ja toteutuksesta. Vaikka Spur Ride on virallisesti luokiteltu perinnetapahtumaksi amerikkalaisessa ratsuväessä, niin Riden toteuttamistapa vaihtelee yksiköittäin. Eräs amerikkalaisista kandeista oli suorittanut edellisessä yksikössään Spur Riden, mutta yksikkönsä toteuttamismallin vuoksi hän ei suostunut pitämään kannuksia. Illalla hän tuli sanomaan, että tästä eteenpäin hän pitää kannuksiaan, sillä nyt ne on todella ansaittu.

Kiitokset koko harjoitusorganisaatiolla ja Ratsumieskillalle! Ilman osavaa tiimiä ja killan tukea Spur Ride tällä laajuudella ei olisi ollut mahdollinen. En myöskään malta odottaa, mitä mahdollisuuksia 1.ratsuväkidivi-

sioonan kanssa avattu yhteys tuo tullessaan. Johtamiskokemuksena tämä oli erinomainen ja sain paljon uutta oppia. Kaikesta huolimatta olen tyytyväinen, että seuraava Spur Ride Suomessa on vasta 4-5 vuoden päästä.

Toni Salojoki, osallistujan näkökulma

Syksyllä 2023 Tanskan Spur Riden jälkimainingeista tuli juttua vanhoilta Spur holdereilta eli Spur Riden käyneiltä, että miten se oli mennyt ja millaista siellä oli. Samalla holderit kyysivät kiinnostuneisuutta kyseistä tapahtumaa kohtaa. Rankalta ja hämyiseltä kuulostava juttu, jossa pääsee kokemaan jotain sellaista, missä joutuisi epämukavuusalueelle ja haastamaan omaa fyysistä ja henkistä puolta, kiinnosti jollain kierolla tavalla, ja ajatus sinne pääsemisestä jäi muhimaan. Kun keväällä 2024 pääsiäisen aikaan sain soiton tulevalta sponsorilta eli holderilta, joka toimisi tukena ennen Ridelle menoa ja valmentaisi minut tulevaan koitokseen, että lähtisinkö, niin ei vastausta tarvinnut pitkään arpoa. Kyllä lähden.

Sponsorini kertoi hyvin pääpiirteittäin, mitä Ridellä tapahtuisi ja miten

koitokseen kannattaa valmistautua. ”Ennakkoluulot pois, opettele ennakkomateriaali, pidä kunnosta huolta ja tee, mitä käsketään tekemään ilman sen kummempia miettimisiä” oli ohjeet. Tämä kuulosti hektisen arjen ja työelämän keskellä olemisen vastapainoksi jopa lomalta. Noh, eihän se ihan rantaloma kuitenkaan ollut, vaikka elementit oli olemassa.

Ride alkoi Jyllin maastoissa ryhmiin jaolla, jossa meitä oli eri kansallisuuksista eri taustoilla olevia Spur Ride -kandidaatteja. Meidän ryhmässä oli kandeja Belgiasta, Ruotsista, Suomesta ja Yhdysvalloista USA:n ratsuväestä. Yhteiseksi kieleksi valikoitui englanti ja elekieli, sillä englannin taito oli osalla minut mukaan lukien jonkin verran ruosteessa. Toisaalta koko Riden käskykieli oli englanti. Alkuvaiheessa Ridea tuli selväksi, että porukassa pidetään yhtä ja autetaan, kun voidaan. Tavaroista pidetään huolta ja ohjeita noudatetaan täsmällisesti. Ensimmäiset hikipisarot vuodatettiin hyvin aikaisessa vaiheessa, kun edellä mainitut asiat pääsivät vähänkin unohtumaan. Ilta ja yö jatkui erilaisin tehtävin, ja majoitteita päästiin pystyttämään jossain vaiheessa iltaa tai yötä. Aikataulusta oli hyvin vaikea päästä käsiksi, kun kel-

Oli vähällä, että ei kastuttu.

lot ja elektroniset laitteet oli kerätty pois. Aamun sarastaessa kuuluivat taas holdereiden äänet, ja ei muuta kuin menoksi.

Jotta Riden tapahtumat ja tehtävät pysyvät uusille kandeille myös yllätyksenä, niin kovinkaan paljoa en voi avata, mitä, missä ja milloin tapahtui. Kuitenkin kuten arvata saattaa, niin erinäiset lihaskuntoliikkeet, sotilaan liikkumisen tavat ja kiire tulivat tutuiksi. Ryhmätyöskentely oli avain selviämiseen. Lisäksi meille oli järjestetty sotilaan perustaitoja ylläpitäviä rastikoulutuksia muun muassa ensiavusta, miinoista, tarkka-ammunnasta, kranaatinheittimistä sekä ammunna kiväärillä ja pistoolilla. Suoritteiden rankkuus vaihteli. Väsymys, nälkä ja fyysisuus loivat omat haasteensa joka päivälle, ja Riden loppupuolella alkoi olla jo melko zombi-mainen olo vaatteiden ollessa märkiä ja väsymyksen painaessa rajusti päälle. Ryhmän tuella ja tahdolla suoriutua kunnialla maaliin kuitenkin jaksoi puurtamaan eteenpäin.

Kun Ride ilmoitettiin päättyneeksi ja kannukset lyötiin maihareihin, oli tunne epätodellinen ja helpottunut. Tunteiden vuoristorataa sai melko pitkään ajaa ennen kuin alkoi käsittää, että tämä on nyt ohi ja tästäkin selvit-

Toni Salojoki, tavoitteena Stetson ja kannukset.

tiin. Todisteena siitä komeili Cav-Hat tunnuksineen ja hopeiset kannukset.

Illalla meille oli vielä järjestetty asiaan kuuluen illallinen, jossa jaettiin erinäisiä tunnustuksia ja todistuksia suorituksesta Spur Ridesta.

Ruoka ja juoma maistuivat rankan suorituksen jälkeen ja sauna...ai että, varmasti maistui myös ulkomaan tuoreille Spur holdereille.

Kiitokset sponsorille ja tahoille, jot-

ka mahdollistivat osallistumiseni Spur Ridelle. Kiitos myös järjestäjille. Ride oli kokonaisuudessaan erittäin onnistunut. Oli mahtava kokemus tutustua eri kansallisuuksiin ja heidän tarinoihinsa, miksi he ovat Ridella. Meitä oli monen ikäistä ja tasoista, ja se teki tapahtumasta ainutlaatuisen. On vaikea kuvitella, että vastaavia kokemuksia pääsisi toteuttamaan missään muualla kuin Spur Ridella.

Jäsenmatkoja 2025

Ilmailumuseoyhdistys suunnittelee vuodelle 2025 kolmea jäsenmatkaa yhteistyössä P. Tyllila Linja Oy:n kanssa. Matkojen yksityiskohdat eivätkä hinnat ole vielä tiedossa.

Kevään jäsenmatka Norjaan

Matkan pääkohde on Solan ilmailumuseo (Flyhistorisk Museum Sola) Stavangerissa.

Matkalle lähdettäisiin maanantaina 12.5.2025 iltapäivällä ja paluu olisi maanantaina 19.5.2025 aamupäivällä. Solan ilmailumuseossa vietettäisiin kokonainen päivä. Pääkohteen lisäksi matkaohjelmaan sisällytetään muita kohteita matkan varrelta.

Kesän jäsenmatka Ruotsiin

Matkan pääkohde on lentonäytös Dala-Järnan lentokentällä (Dala-Järna Flygfesten) Borlängeessä perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina 8.–10.8.2025.

Matkalle lähdettäisiin keskiviikkona 6.8.2025 ja paluu olisi maanantaina 11.8.2025. Menomatkalta pyritään sijoittamaan vierailu Gävlen rautatiemuseossa.

Syksyn jäsenmatka Keski-Eurooppaan

Matkan pääkohde on lentonäytös Radom Air Show 2025 Radomissa Varsovan eteläpuolella lauantaina 30.8.2025. Matkaohjelmaan on tarkoitus sisällyttää mielenkiintoisia museokohteita Saksassa, Tšekissä ja Puolassa.

Matkalle lähdettäisiin sunnuntaina 24.8.2025 ja paluu olisi tiistaina 2.9.2025. Matkaa on mahdollista lyhentää viiden päivän mittaiseksi (27.–31.8.2025) liityntälentoilla HEL-PRG ja WAW-HEL.

Voit ilmoittaa kiinnostuksesi jäsenmatkoihin lomakkeella: <http://www.imy.fi/lomake.html?id=52360>

Kiinnostuksensa ilmaisseet ovat etusijalla, mikäli matkoille ilmoittautuu enemmän kuin sopii.

Muutokset mahdollisia.

Jäseniltoja ja -tapahtumia

- 8.1. klo 18. Verkkojäsenilta.
- 22.1. klo 18. Auditoriojäsenilta.
- 5.2. klo 18. Verkkojäsenilta.
- 19.2. klo 18. Auditoriojäsenilta.
- 5.3. klo 18. Verkkojäsenilta.
- 19.3. klo 18. Auditoriojäsenilta.
- 5.4. Vuosikokous ja kevään ilmailukirjallisuuspäivä.
- 9.4. klo 18. Verkkojäsenilta.
- 30.4. klo 18. Auditoriojäsenilta.
- 7.5. klo 18. Verkkojäsenilta.
- 28.5. klo 18. Auditoriojäsenilta.

Auditoriojäsenillat järjestetään Suomen Ilmailumuseolla ja verkkojäsenillat Microsoft Teams -sovelluksella klo 18 alkaen, ellei toisin erikseen mainittu. Myös auditoriojäsenillat pyritään jakamaan Microsoft Teamsilla.

Mikäli auditoriojäseniltoja ei voida pitää, jäsenilta muutetaan verkkojäsenillaksi tai siirretään järjestettäväksi myöhemmin.

Kaikki tapahtumat kalenterista:

www.imy.fi/kalenteri.html

QR-koodi tapahtumakalenteriin:

Kutsut jäseniltoihin

Kutsut jäseniltoihin lähetetään kaikille sähköposti-osoitteensa yhdistykselle ilmoittaneille osoitteesta ilmailumuseoyhdistys@tietotoimisto.fi. Jos kutsua ei tule, tarkista roskapostikansiosi tai mikäli voit vaikuttaa sähköpostisi roskapostiasetuksiin, poista esto edellä mainitulta sähköpostiosoitteelta.

IMY Shop

Caravelle-viikkokalenteri vuodelle 2025 on avatuna kokoa A3. Aukeamalla on kaksi viikkoa ja kaksi Caravelle-kuvaa, kaikkiaan siis 52 kuvaa! **Jäsenhinta 17 € + postikulut.**

Reino Myllymäen teos **Professoritehdas – Valtion Lentokonetehtaan yhteiskunnallinen vaikutus toisen maailmansodan jälkeen** kertoo 75 diplomi-insinöörin ja tekniikan tohtorin tekemisistä Valtion Lentokonetehtaalla ja sen jälkeen. Noista 75:stä tuli 13 professoria Teknilliseen Korkeakouluun, mutta myös avainhenkilöitä Valmetille ja muuhun teollisuuteen. Koko A5, pehmeät kannet, yli 170 sivua.

Jäsenhinta 23,80 € + postikulut.

<https://www.imy.fi/tuotteet.html>

Via Karelia - sotahistoriakohteet Joensuusta - Raatteentielle

Vapaaehtoisen maanpuolustustyön ansiomitali

Pronssimitali voi esittää tai anoa myös itselleen, jos mitalisääntöjen ehdot täyttyvät.

Hopeamitali myönnetään erityisansioista ja vain ulkopuolisesta esityksestä.

Lunastushinnat ovat 100 € + postikulut (pronssi) ja 250 € + postikulut (hopea).

Hakemuslomakkeita ja sääntöjä voi tilata Suomen Sotilaasta tai tulostaa lehden kotisivuilta osoitteesta: www.suomensotilas.fi

Inhimillisyyttä ja
huolenpitoa sotaoloihin

SUOMEN NAISTEN SOTA

Suomen itsenäisyyden turvaamiseksi perustettujen Puolustusvoimien miesvahvuus on koko itsenäisyytemme ajan ollut kansamme kokoon suhteutettuna varsin suuri, yksi Euroopan suurimmista. Tämä on saatu aikaan (miesten) yleisen asevelvollisuuden ja varusmieskoulutuksen jälkeisen tehokkaan lisäkoulutuksen luomilla vahvoilla ja ajantasaisilla reservijoukoilla. Puolustusvoimien virallisen sotilasvahvuuden lisäksi käytettävissä on kriisiaikoina ollut myös huomattava vapaaehtoisten joukko. Tämän kirjoituksen tarkoituksena on luoda katsaus maamme naisten osuuteen viime sotiemme maanpuolustuksessa.

Naisten osallistumisella vapaaehtoiseen maanpuolustukseen liittyy juuri nyt tiettyä ajankohtaisuutta, sillä syksyllä 2025 tulee kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun naiset saivat oikeuden suorittaa varusmiespalveluksen vapaaehtoisena. Suosio on jatkuvasti kasvussa. Nykytasolla 1 000 naista suorittaa palveluksen vuosittain ja 30 vuoden kokonaiskertymä on 10 000 naista. Varusmiespalveluksen suoritettuaan naiset sitoutuvat kuulumaan reserviin miesten tavoin. Sotilasura on tullut mahdolliseksi myös ammattina naisille, viisi naista on jo edennyt everstiluutnan-

teiksi, kaksi ensimmäistä 2018. Lienee vain ajan kysymys, kun Puolustusvoimat saavat ensimmäisen naiseverstinsä.

Naisten osallistuminen sota-ajan tehtäviin runsasta ja laaja-alaista

Maamme väkiluku vuonna 1940 oli 3,75 milj. henkeä. Näistä 1,0 milj. oli alle 15-vuotiaita lapsia, 2,25 milj. 15–60-vuotiaita aktiivi-ikäisiä aikuisia ja 0,5 milj. yli 60-vuotiaita eläke-ikäisiä. Sotavuosien 1939–1945 aikana asevelvollisuusikäisiä miehiä oli kaikkiaan n. 1,1 milj. Heistä 600 000 eli vähän yli puolet oli mukana

Oik. Nainen töissä ammustehtaalla Vanhankaupungin ammusvarastossa. Helsinki 25.1.1940.

rintamatehtävissä. Aktiivi-ikäisistä naisista (1,15 milj.) 200 000 (17 %) osallistui varsinaisiin sotatoimiin, ja heistä puolella eli 100 000:lla oli myös rintamatehtäviä. Rintamalla toimineet naiset suorittivat vapaaehtoispalvelunsa aseettomina, mutta jokainen heistä vapautti yhden aseistetun miehen rintamatehtäviin kasvattaen näin taisteluihin osallistuvien miesten lukumäärää.

Naisten osallistuminen sodanaikaisiin maanpuolustustehtäviin toteutui usealla eri tavalla. Yhteisöllisesti järjestäytyneitä 100 000:sta rintamalla toimineesta naisesta olivat Lotta Svärd -järjestön lotat, Rintamaiset, Sotilaskotijärjestön sotilaskotisaret ja Punaisen Ristin naiset. Mukaan tuli myös järjestöihin kuulumattomia vapaaehtoisia.

Kotirintamalla osa naisista toimi suoraan Puolustusvoimien alaisissa tehtävissä. Tehtävät olivat joko heidän siviiliammattiansa mukaista maanpuolustusta tukevaa työtä tai tehtäviä, joihin heidät oli sodan ajan työvelvollisina määrätty. Esimerkiksi sotatarviketeollisuuden palveluksessa oli enimmillään 70 000 naista, joista 30 000 oli vastaavissa tehtävissä myös rauhan aikana ja 40 000 työskenteli työvelvollisina.

Siviilitöitä jatkettiin sodan poikkeusolojen sallimissa puitteissa mahdollisimman pitkälle entisellään. Miesten rintamalla olo merkitsi kuitenkin vastuun siirtymistä enemmän naisten kannettavaksi. Osassa työtehtäviä, kuten opetusallalla, tämä merkitsi vain työmäärän lisääntymistä, mutta esimerkiksi maatilolla, joilla työtehtävät olivat tuohon aikaan vielä laajasti eriytyneet ”miesten ja naisten töiksi”, naisten oli selviydyttävä myös miesten töistä. Yhteisöllisyyden (isovanhemmat, lapset ja naapuri) hyödyntäminen tuli tällöin usein avuksi.

Tehtäväalueet kahdella rintamalla

Kasvatus

Perheelliset naiset olivat sodankin aikana ennen kaikkea äitejä ja kodin hengen luoja. Puolison pitkäaikainen yhtämittainen poissaolo vaarallisissa rintamaoloissa vielä korosti tätä roolia. Pienten lasten äidit oli vapautettu yleisestä työvelvollisuudesta. Äitien työssä käynnin mahdollistamiseksi suoritettiin kuitenkin erityisjärjestelyjä: perustettiin lastentarhoja, kesäsiirtoloita ja kaupunkilaislapsille suositeltiin turvautumista maaseudun sukulaisiin.

Yli 70 000 vaikeassa asemassa olevien perheiden lasta lähetettiin sotilapsina ruotsalaisperheisiin. Lapset olivat siellä fyysisesti turvassa, mutta myös ongelmia esiintyi erityisesti kielen johdosta. Lapsista 15 000 jäi rauhan tultua palaamatta Suomeen.

Koulujen toiminta pyrittiin turvaamaan. Monet miesopettajat olivat rintamalla, joten opettajavastuuta siirtyi naisille. Maaseudun pienissä kaksioptettajaisissa kansakouluissa vaimo huolehitti usein opettajapariskunnan miehenkin opetusosuudesta.

Lotat toimivat jatkosodan aikana Moskovan rauhassa menetetyille alueelle palanneiden evakkoperheiden lasten opettajina.

Hoito- ja hoivatyö

Terveystenhoitoala oli määrällisesti suurin työsarka, jonka parissa naiset sodan aikana toimivat. Tehtäviä oli sekä rintamalla ja niiden lähialueilla että kotirintamalla. Alan ammattilaisia ja opiskelijoita määrättiin näihin tehtäviin, lisäksi oli suuri joukko vapaaehtoisia. Sotilaita varten perustettiin kenttäsaaraloita rintaman tuntumaan ja sotilassairaloita eri puolille maata. Tiloina käytettiin olemassa olevia saaraloita sekä kouluja, seuraintaloja ja muita vastaavia tiloja. Punaisen Ristin veripalvelu oli yksi

Kotirintamallien keskeisenä tehtäväalueena lääkintähuollon ohella olivat erilaiset suojelutehtävät.

Yllä: Haavoittuneita sotilaita kuljettava juna on lähdössä Viipurista sotasairaalaan joulukuussa 1939.

Vasemmalla: Viipurin puhelinkeskuksen alakeskuksen viestintälötyt työssä 1942.

Oikealla: Lotat "Harakanpesässä", Jaakkiman säähavaintoaseman ja ilmanvalvontaluuekeskuksen ilmalvalvontatornissa.

Yllä: Naiset alkoivat tulla miesten tilalle valmistamaan sotatarvikkeita Tampereen Lokomon tehtailla kesällä 1941. Oikealla sivulla: Martat ovat koonneet paketteja sotilaille vuonna 1942.

erityistehtävä, joka vaati runsaasti henkilökuntaa, samoin haavoittuneiden kuljettaminen autoilla, junilla ja laivoilla kenttäsairaaloista sotilassairaaleihin.

Kaatuneitten sotilaitten huoltoon luotiin oma suomalainen järjestelmä. Taistelupaikkojen lähelle perustettavien sotilashautausmaiden sijasta vainajat toimitettiin omaisten ja aseveljien tahdon mukaisesti haudattavaksi kotikuntiin perustettaviin sankarihautoihin. Tehtävästä rintamalla vastasivat sotilaspappien johtamat Kaatuneitten evakuoitokeskukset, joiden toimijoina olivat pääosin naiset. Järjestelmän tuloksena maassamme on 600 seurakuntien edelleen hyvin hoitamaa sankarihautausmaata.

Suomenhevosella oli tärkeä rooli sodissamme. Talvisodassa rintamalla oli 77 000 hevosta, jatkosodassa hie-
man vähemmän. Myös hevoset vaati-

vat jatkuvasti huolenpitoa ja hoitoa, jota ne saivat runsaasti myös naisten toimesta. Työvoimaa tarvittiin sekä eläinlääkintäammatillisiin että perushuoltotehtäviin.

Suojelutehtävät

Kotirintamalottien keskeisenä tehtävänä alueena lääkintähuollon ohella olivat erilaiset suojelutehtävät. Ilmapuolustusta tukivat ”tornilottien” asutuskeskusten torneissa ja maastoon varta vasten rakennetuissa torneissa suorittamat ilmalavonta- ja säähavaintotehtävät. Ilmalavontakeskuksissa lotat toimivat mm. viestittäjinä, radisteina ja puhelinkeskusvälittäjinä. Pääkaupungin turvaksi koulutettiin sodan loppuvaiheessa joukko valonheittolottia, joiden tehtävänä oli voimakkaiden valonheittimien avulla saada ilmahyökkäyksessä viholliskoneet puolustukselle näkyviksi ja sa-

malla sokaista vihollislentäjät.

Lotilla oli tärkeä rooli myös siviiliväestön turvaksi rakennetuissa asutuskeskusten väestönsuojissa. Kaasuvaaraa pidettiin vakavana uhkana. Lotille järjestettiin koulutusta kaasuvaaran torjumiseksi ja tämän tiedon välittämiseksi edelleen asukkaille.

Muonitus

Rintamalla ruoanvalmistuksesta ja -jakelusta vastasivat miehistöön kuuluvat komppanian huoltojoukkueen eli ”töpinän” miehet. Taaempina linjoista ruoan Puolustusvoimien palveluksessa oleville valmistivat kuitenkin naiset. Taisteluyksiköiden siirtyessä paikasta toiseen turvauduttiin myös lottien soppakanuunoiden tarjoamaan lisäkapasiteettiin. Lotat olivat myös syksyllä 1939 huolehtineet itärajan linnoitustöissä olleiden työvelvollisten muonituksesta.

Yllä: Heinää laitettiin seipäille naisvoimin Uudellamaalla kesällä 1941. Vasen sivu: Lotat tarjoavat Kontiomäellä maitoa taas uusiin oloihin siirtyville karjalaislapsille 21.7.1944.

Lottakanttiin ja Sotilaskotisisarten sotilaskodit olivat suosittuja vapaa-ajan viettopaikkoja. Niistä sai kahvikorvikkeen ja leivontatuotteiden lisäksi ostaa muitakin tuotteita, tupakkaa tietysti tärkeimpänä. Sekä lotilla että sotilaskotisisarilla oli käytössään ajoneuvoja, joilla toimintaa voitiin laajentaa varsinaisen kanttiinin ulkopuolelle.

Rintamalla tarvittava leipä leivottiin kotirintamalla. Leipätuotannosta huolehtivat lotat. Parhaimmillaan leipää tuotettiin 100 000 kiloa päivässä rintamalle toimitettavaksi. Säilykkeet ja kuivat tuotteet valmistettiin niin ikään kotirintaman elintarviketehtaissa. Tehneiden työväki koostui pääosin naisista.

Varushuolto

Sota-ajan varushuolto oli vaativa ja runsaasti työvoimaa vaativa tehtäväalue. Työvoimana olivat pääosin naiset. Se koostui vaatetustehtaiden palkkatyövoimasta, työvelvollisista ja vapaaehtoisista. Vapaaehtois työvoimana oli myös spontaanisti syntyneitä ryhmiä ja järjestöjen luomia ompelimoja. Lotta Svärd -järjestöllä oli tässä hyvin keskeinen rooli. Järjestöllä oli oma jaostonsa varushuoltoa varten. Naisten neulontaharrastus johti

kotirintamalla mittaviin sukkapuikotalkoihin. Sukkia neulottiin aina ja kaikkialla: kotona, vieraisilla oltaessa, työpaikalla, matkoilla sekä erikseen järjestetyissä talkootilaisuuksissa.

Tekstiili- ja jalkinetehtaat oli valjastettu pitkälle Puolustusvoimia palvelevaan tarkoitukseen. Puolustusvoimilla oli oma varushuoltonsa, joka vastasi vaatteiden pesusta ja korjauksesta. Myös sen työvoima oli edellä kuvatun kaltainen. Vaatehuoltoa jouduttiin hoitamaan lisäksi rintamaolosuhteissa (pyykinpesu nyrkki-pyykkinä). Sotilaita auttoivat tässä rintamalla olevat naiset.

Hyväntekeväisyys

Sota-aika merkitsi kymmenille, jopa sadoille tuhansille perheille, erityisesti vähävaraisille ja monilapsisille reserviläisperheille, kotinsa menettäneille, sotaeski- ja sotaorpo- sekä sotainvalidiperheille äkillistä joutumista hätään. Mutta kuten yleensäkin kriisiaikoina, kanssaihmisistä löytyi vapaaehtoisvoimia avuntarjoajiksi. Koska aktiivi-ikäiset miehet olivat pääosin rintamalla, avustustoimien järjestäminen jäi naisten vastuulle.

Suoran aineellisen avun lisäksi naisjärjestöt panostivat kanssasisar-

tensa neuvontaan ja koulutukseen. Toiminnallista tukea järjestettiin sekä kurssien ja työtupien että suoraan koteihin tuodussa muodossa. Tuki kana-voitui sekä jo aiemmin esillä olleiden naisjärjestöjen että erityisesti tähän kotirintaman siviiliväen auttamiseen mukaan tulleiden järjestöjen kautta. Näistä keskeisiä toimijoita olivat mm. Marttaliitto ja Maatalousnaiset paikallisine alaosastoineen.

Sankaruus ja uhrit

Sota-aika asetti kansakuntamme kovan. Mutta siitä selvitettiin. Se vaati sota-ajan sukupolvelta suurta sankaruutta. Tuota sankaruutta ei aina tunnustettu, mutta jälkipolvien kunniaksi voidaan todeta, että arvostus toteutui lopulta täysimääräisesti. Osoitetulla sankaruudella oli kuitenkin hintansa, se saavutettiin vain suurin henkilökohtaisin uhrauksin.

Rintamasotilaista 90 000 kaatui tai katosi ja 200 000 haavoittui. Puolustusvoimien tehtävissä olleita naisia menehtyi 403, joista 255 oli lottia. Sotaleskiä tuli 30 000 ja sotaorpolapsia 50 000. Siviiliväestöä menehtyi pommituksissa tai muuten 4 000 henkeä. Kaatuneista sotilaista 60 000 oli naimattomia, heille läheisimmät omaiset olivat yleensä äiti ja isä. Kenttä- ja sotasairaaloitten henkilökunnan mukaan haavoihinsa menehtyvän sotilaan viimeinen ajatus kohdistui tavallisesti äitiin, ”sanokaa äidille terveisiä”. Näin ei ollut vain poikamies-ten vaan toisinaan myös perheenisien kohdalla. Jokainen kaatunut sotilas merkitsi uhrausta myös naiselle: äidille, puolisolle, osalle miehistä näille molemmille.

Kirjoituksen pääasiallisena lähteenä on käytetty Sari Savikon laajaa ja perusteellista osuutta teoksessa: Utrio, Kaari – Savikko, Sari – Pukkila-Toivonen, Hanna: Suomen naisten sota, Amanita Oy, 2021. Myös kuvat ovat tästä teoksesta, alkuperäislähteenä SA-kuva.

Fregatti Matti
Kurki ja oppilas
Ismo Johansson.

Muistoja varusmies- palveluksestani vuonna 1965

Me suuriin ikäluokiin kuuluvat nuoret miehet olimme täysin varusmiespalveluksen kannalla. Olihan sodan päättymisestä vain parikymmentä vuotta.

Isämme olivat taistelleet rintamalla, joten sodan muistot ja arvet olivat läsnä enemmän tai vähemmän päivittäin. Elettiin silloinkin vaaran vuosia poliittisesti, mutta maamme talous oli ainakin lievässä myötätulessa. Kotikulttuurini Helsingin Meilahdessa ja Etelä-Haagassa ei pulaa ollut.

Kaveriporukoissa keskusteltiin vain siitä, mihin ja mikä olisi ollut mieluisin palvelusyksikkö. Suosikkeja olivat myös jopa sissijoukot.

Oma varusmiespalvelukseni alkoi tammikuun 25. päivänä 1965. Laivasto oli ehdoton toiveeni. Sain vihjeen, että jos haen vapaaehtoisena palvelukseen, toiveeni huomioidaan paremmin. Näin toiveeni myös toteutui.

Ennakkokäsityksiä minulla ei ollut. Rannikkojääkäreissä oli eräs kaverini palvelut edellisenä vuonna. Laivaston kasarmit olivat pieniä yksikerroksisia ja nimetty maamme sukellusveneidensä mukaan. Vetehinen osoitettiin minulle. Alokaskomppania oli ainakin nimellisesti moottoritykkivenelaivueen nimikkoyksikkö. Aluksina olivat Nuolet ja pari Vasamaa. Päällikkönä toimi luutnantti **Seppo Lintula**. Hän

oli alokkaan mielestä todellinen upseeri ja herrasmies.

Tietynlaista simputusta meilläkin oli, mutta ei se ollut päällikön asia. Helmikuun alun kovissa pakkasissa sulkeiset kentällä olivat kirjaimellisesti jäätäviä. Samoin oli viikon jotos läheisessä Hilan metsissä ja kallioilla. Maastokokemus oli todellinen. Päivät menivät jotoksilla maastossa, ja olimme luonnollisesti erittäin väsyneitä, kun palattiin teltoille. Myös vartiovuorot ja kipinämikron tehtävät olivat ohjelmassa jokaisena yönä.

Kipinämikot eivät aina pysyneet hereillä, ja kaminat kylmenivät. Kylmää oli, mutta pärjättiin kuitenkin.

Pikamarsseilla kävimme kääntymässä lähes Kirkkonummen kirkolla ja välillä oli ”ilmahälytyksiä”, jotka kuuluvat koulutukseen.

Sotkuun pääsi vasta sitten, kun osasi myös Maavoimien arvomerkit.

Olihan naapurissa RanJP.

Sotilaskodissa olivat tyylikkää ja luonnollisesti merihenkiset alokasjuhlat.

Erikoista taisi olla se, että tilaisuudessa mukana oli **Georg Malmsten** ja arvovaltaisia upseereita.

Sotilasvalan vannoin uudessa Merikappelissa. Olimme todennäköisesti ensimmäiset valan vannoneet alokkaat siellä.

Ensimmäisen lomani sain vasta maaliskuun lopulla, kun kutsu Pansi-oon tuli.

Linjani oli mieluisa viesti- ja merenkulku.

Linjani oli mieluisa viesti- ja merenkulku. Muutos alokasaikaan oli suuri. Yleensä illat oppilaana olivat vapaat, ja ruokailut olivat mukavia, vaikka välillä ”tämä pöytä tiskiinkin” oli ohjelmassa. Linjan päällikkönä toimi luutnantti **Osmo Kekarainen**. Koulunjohtajana oli kapteeniluutnantti **Veikko Palatsi**. Luutnantti Kekarainen oli myös huumorimies, pientä jekkua joskus mielessä.

Meidän tuvassa oli oma bändi ja ainakin silloin, kun oli siivousta tai vastaavaa heillä oli juuri silloin harjoitukset. Bändi oli hyvä, ja se soitti meidän kurssijuhlissa.

Toukokuussa oli pieni laivastovie-railu Ruotsista. Meidän linjamme oli vastaanottamassa vierailevia aluksia. Ruotsalaisilla merisotilailla oli lievästi vapaampi ulkoinen olemus kuin meillä.

Suomessa meidän oli käytettävä myös lomalla virallista intin loma-asua. Vapautus tästä säännöstä tuli myöhemmin.

Linjamme koulupurjehdus oli legendaarisella fregatti *Matti Kurjela*. Aluksen päällikkönä toimi tiukka kommodori **Bo Klenberg**. Hän tarkasti henkilökohtaisesti oppilaat ennen lomalle lähtöä. Seisoimme laivan takakannella, ja oppilaan olemus oli oltava täysin moitteeton. Fregatti oli niin miehitetty, että osa meistä joutui nukkumaan verkkokeinuissa. Helppoa oli petaaminen, toisesta päästä peti irti ja toiseen päähän koukkuun.

Komentosillalla oli erittäin mielenkiintoista. Upseerit keskustelivat usein merivalvonnasta ja siihen liittyvistä tehtävistä. Kylmä sota näkyi, ja seuranta oli puolin ja toisin. Eräs

ankkuripaikka oli Lappohjassa Tam-misaaren – Hangon edustalla

Valvonta aluksella oli luonnollisesti 24/7. Koiravahti, meillä se tarkoitti aikaa 00.00–04.00 oli pääsääntöisesti tylsää. Lokikirjaan kirjattiin sää ja tarkastettiin aluksen sijainti. Mutta eräänä aamuna aamun jo sarastaessa alkoi mereltä kaukaa kuulua mahtavaa jylinää. Meri oli täysin tyyni, ja ainoat taustäänet olivat lintujen kevtälaulut. Hetken kuluttua näkyviin tuli kolme Nuoli-luokan tykkivenettä todennäköisesti täydessä vauhdissa. Näky ja äänet olivat kerrassaan huikeat.

Merellä olisin toivonut jatkaa palvelustani, mutta suunta oli tietysti takaisin Pansioon koulutusjakson loppuun ja ylimatruusin jämät.

Seuraava palveluysikköni oli Kuljetusviirikö ja alus *Kala 3*. *Kala 3* toimi kaapelialuksena ja oli mones-

sa suhteessa aivan erinomainen palvelusalue.

Kotkan Kantasatamassa ilmoit-
tauduin alukseen. Ennakkoon tiesin
Kala-lautat. Niitä taisi olla yhteensä
kuusi, mutta vain *Kala 3* toimi kaa-
pelialuksena. Ilmoittauduin aluksen
päällikölle, pursimiehelle. Hän oli
erittäin mukava ja rauhallinen. *Kala*
3:n miehistöön kuuluivat varusmies-
ten lisäksi konepäällikkö ja koneali-
upseeri sekä erikoistehtävään erikois-
tunut ylikersantti. Hän oli todellinen
moniosaaja ja myös aluksen sukelta-
ja. Hän opasti minua sukelluspuvun
käytössä. Minun sukellukseni olivat
lähinnä rannalla pulikointia. Aluksel-
la oli yhteysvene *Jere*. Se oli hyödyk-
si monissa tehtävissä, myös kalastuk-
sessa.

Kala 3:n tehtävänä oli tarkistaa ja
korjata kaapeliyhteydet Puolustusvoi-
mien linnakesaariin. Yhteys nykyti-
lanteeseen Suomenlahdella on ilmei-
nen. Kaapelit olivat vankaa tekoa,
halkaisija oli noin 4 cm, ja taipuisa
rautalankaverkko oli ulommaisena.
Ihan pienestä kaapeli ei rikkoutunut.

Vaurioita oli, ja ne olivat ulkopuo-
lisen tekijän aiheuttamia. Myös eri-
koisia ehkä häirintälaitteita oli joskus
kiinni kaapeleissa. Ei meille varus-

Päivärahat olivat hyvin maltillisia, alokas ja matruusi tasan 1 mk.

miehille mitään niistä kerrottu. Me
vaan "kelattiin".

Itäisimmät kohteet olivat Vanhan-
kylänmaa ja Haapasaari. Mahtavia
saaria ovat, kuten monet muutkin.
Suursaaren komeus ja mahtavuus nä-

kyi liiankin selvästi. Appiukkoni oli
rantapysyysssä luutnanttina vuosina
1941–1944 ja osallistui siellä erittäin
kiivaisiin taisteluihin. Sotatalvet oli-
vat todella ankaria. Meri jäättyi siellä
osittain jo lokakuussa.

Läntisin kohde oli Bengtskär. Ma-
jakalla oli vielä silloin miehitys. Mu-
kava vartija mielellään esitteli meille
mahtavaa kohdetta.

Valitettavasti jotkut linnut sokais-
tuivat ja lensivät majakan valoa päin.
Hölmöyttämme otimme mukaan aluk-
seen isohkon siipirikkolinnun. Mas-
kottimme menehtyi nopeasti, kuten
olettaa sopii. Monilla saarilla on hy-
vät käärmekannat, rantakäärmeitä ja
kyitä mutta myös jäniksiä.

Lonna Helsingin edustalla taisi olla
osittain miinojen varastona kuten
myös ja Melkki.

Suomenlinnan merivartioaseman
laituri oli meillä usein laiturisatama-
na. Paikka oli meille monelle erittäin
sopiva. Suomenlinnan lautalla pääs-
tiin kivasti Kauppatorille tai aluksen
yhteysveneellä *Jerellä* Kaivopuiston
rantaan.

Maamme ehkä suurimpaan sau-
naan pääsimme Suomenlinnassa.
Sauna oli Merisotakoulun sauna.

Päivärahat olivat hyvin maltillisia,

alokas ja matruusi tasan 1 mk, ylimatruusi 1,05 mk ja alikersantti peräti 1,25 mk.

Heinäkuun 25. päivä lähestyi, ja ikäluokka 2/65 astui silloin palvelukseen. Minulle se tarkoitti komennusta ryhmänjohtajaksi ja ylennystä alikersantiksi. Paluu kasarmille ja toisenlaiseen sotilaselämään ei ollut mieluista. Alokaiden tulopäivä oli mitä hienoin kesäpäivä. Olin yhtenä ryhmämyrinnä vastaanottamassa tulokkaita. Tulorutiinit menivät hyvin, mitään häiriöitä ei ollut. Yhden alokkaan isä, sotiemme veteraani, everstiluutnantti evp toi poikansa autolla kasarmin eteen. Se oli täysin poikkeuksellista. Hän tuli minun luokseni, koska olin silloin ovella päivystämässä. Hän tiukan sotilaallisesti antoi selvät ohjeet.

"Alikersantti pitääkö huoli siitä, että pojastani tulee kunnon merisotilas."

En silloin tiennyt miehen sotilasarvoa, mutta vastasin myös tiukan sotilaallisesti: "Asia on selvä!"

Tapasin henkilön myöhemmin liikeasioissa. Hän oli edelleen hyvin sotilaallinen, ja yleensä häntä kutsuttiin sotilasarvon mukaan.

Alokasaika tulokkaille 2/65 oli luonnollisesti samanlainen kuin meillä, paitsi ilmat olivat paljon paremmat. Kesällä Hilan metsissä oli paljon mieluisampaa kuin talven kylmyydes-

**Valtion kassa oli silloinkin
lähes tyhjä ja tiukkojen
säästötoimien osana
puolustusvoimat lomautti
kaikki varusmiehet 30
vuorokaudeksi.**

sä. Hilan maisemissa näkyivät kesällä selvästi neuvostoliittolaisten vuokralaisten jättämät jäljet. Mustikkaakin oli tarjolla, ja niitä poimittiin suuhun koulutuksen niin salliessa.

Koulutukset uudessa tykkihallissa olivat todella mielenkiintoisia, hienoa tekniikkaa ja erittäin aidontuntuista ammuntaa.

Syksyllä alokasaika 2/65 päättyi ja edessä oli paluu Kala 3:lle. Sitä kesti vain muutaman viikon, ja alus telakoitiin talveksi Upinniemeen.

Loppuajaksi minut komennettiin varuskunnan esikuntaan. Asuna oli lomapuku ja tehtävät olivat mitä eteen tuli. Eräs tehtävä oli erikoinen. Varuskunnan pappi oli kenttärövast **Eino I. Alitalo**. Hän oli taiteellisesti hyvin lahjakas ja maalasi muotokuvia monista merkittävistä maamme sotilashenkilöistä valokuvien pohjalta. Minun tehtävänä oli olla "mallina" maalattavan henkilön sotilas-

puvun takki päällä. Kenttärövast sai siitä mallia ylävartaloon ja vaikka käsien asentoon. Muutama hauska taapahtumakin oli. Maalaustila oli normaali esikunnan huone, ilmeisesti kenttärövastin työhuone. Hän oli joskus jossain muualla asioita hoitamassa. Minä saatoin olla vaikka everstin takki päällä yksin huoneessa. Joskus esikunnan väkeä tuli silloin käymään huoneessa ja hämmennys oli melkoinen. Nopeasti tilanteet selvisivät ja myös hieman huumoria oli tarjolla.

Merellinen varuskunnan kappeli vihittiin 14.3.1965. Kirkon rakennusta tukivat myös yksityiset yritykset. Helsingin seurakunnat lahjoittavat syksyllä virsikirjoja ja raamattuja varuskunnankappelille. Luovutustilaisuus oli luonnollisesti siellä. Tilaisuudessa oli edustettuna myös varusmiehiä, kaksi varusmiestä rannikkojääkäreistä ja kaksi laivastosta. Silloinen os aikainen "päällikköni", kenttärövast, pyysi minut laivaston toiseksi varusmieheksi. Tilaisuudesta oli artikkeli ja kuva *Kirkko ja kaupunki* -lehdessä.

Valtion kassa oli silloinkin lähes tyhjä, ja tiukkojen säästötoimien osana Puolustusvoimat lomautti kaikki varusmiehet 30 vuorokaudeksi. Marraskuussa kun palvelusaikamme oli päättymässä, meille kerrottiin, että kertausharjoitukset odottavat.

Kutsu kertaukseen minulle tuli 1980-luvun alussa. Merivoimien rajallinen osasto tuki suurempaa rannikon puolustamisharjoitusta. Harjoitus oli erittäin mielenkiintoinen, mutta se onkin jo sitten kokonaan oma tarinansa.

Muutamien vuosien jälkeen olimme purjehtimassa jossain Isosaaren edustalla, kun Kalalautta sivutti meidän. Innoissani sanoin vaimolleni, tuollaisella aluksella palvelin. Hän sanoi vai tuollainen ponttoni. Vastasin vain, että kuka arvostaa mitään.

KUNNIA- JA MUISTOKOLIKOT & KUNNIAKILVET

**YKSILÖLLISET
MUISTOTUOTTEET
ARVOA
ANSAITSEVILLE.**

Muistokolikot, kunniakilvet ja mitalit mittatilaustyönä – yksilöllisesti tilaisuuteen ja tarpeisiin sopivasti. Valmistamme tuotteet tarkasti toiveidenne mukaan – olipa kyseessä arvostuksen osoitus, palkinto tai kiitos.

Valikoimassamme myös perinteiset logotuotteet, kuten mikit, pinssit, kynät ja tuubihuivit.

TJH Promotions Oy
Kotimainen perheyritys –
luotettu tavarantoimittaja
viranomaisille ja yhteisöille.

KYSY LISÄÄ JA PYYDÄ TARJOUS:
Tuua Hakola
tuua.hakola@promotionconcept.fi
p. 050 511 8414

LAPIN SOTA - VAIETTU SOTA

KILTAMATKA
5.-8.6.

MATKANJOHTAJINA
KOMKAPT EVP
MIKKO S SÄNTTI SEKÄ
EVL EVP YRJÖ-JUHANA
LEHTONEN

MATKAN AIKANA
KERRONTAA LAPIN
SODASTA

MATKA KESKITTYY
SODAN ALKU SEKÄ
RATKAISU TAPAHTUMIIN
JA KOHTEISIIN

OPPAINA
FM MIKA KULJU, TORNIO
MAJ EVP EERO PAJALA,
ROVANIEMI

SEINÄJOEN SOTILASPIIRIN KILTAMATKA
5.-8.6.

MATKAREITTI
KURIKKA-SEINÄJOKI-
LAPUA-KAUHAVA-
YLVIESKA-LOULAINEN-
LOULU-KEMI-TORNIO-
ROVANIEMI-
PUDASJÄRVI

MATKAN KUSTANNUS
MAJOITUS 3 YÖTÄ
AAMIAISELLA 2-3 HENGEN
HUONEISSA,
1 YÖ TORNIOSSA JA 2 YÖTÄ
ROVANIEMEN MISISSÄ,
25 LÄHTIJÄÄ HINTA 220€/HLÖ
30 LÄHTIJÄÄ HINTA 210€/HLÖ
35 LÄHTIJÄÄ HINTA 200€/HLÖ

SITOVAT ILMOITTAUTUMISET
30.4. MENNESSÄ
miskasantti@gmail.com

Matkan aikataulu:

Torstaista sunnuntaihin 5.-8.6.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 80-vuotta Lapin sodan päättymisestä. Lapin sota vaiettu sota. Seinäjoen Sotilaspiirin Kilta järjestää kiltamatkan Lappiin. Voimme sanoa että matka on osa I. Matkamme keskittyy lähinnä sodan alku sekä ratkaisu tapahtumiin ja kohteisiin.

Matkamme alkaa Kurikasta Seinäjoen kautta kohti pohjoista. Kurikka-Seinäjäki-Lapua-Kauhava-Ylivieska-Oulainen-Oulu-Kemi-Tornio-Rovaniemi-Pudasjärvi.

Matkanjohtajana toimii komkapt evp Mikko S Säntti sekä evl evp Yrjö-Juhana Lehtonen.

Matkan aikana on kerrontaa Lapin sodasta. Tauot kuljettajan mukaan.

Matkustamme HRanta yhtiön bussilla! Kuljettajana Kimmo Piirto

Ohjelma:

Torstaina 5.6.

Saavumme illalla majoitukseen Tornion Peräpohjolan opistolle Joentaloon. Majoitus kahden hengen huoneissa, sisältäen aamiaisen.

Perjantaina 6.6

Aamiaisen. Päivä alkaa luennolla Joentalossa jolla on oma paikkansa Lapin sodan historiassa.

Päivän oppaana ja asiantuntijana toimii FM, historioitsi- ja tietokirjailija **Mika Kulju**. Hänen kanssaan vietämme koko päivän Tornion seudulla. Suensaaren kaupunki kierros, päivällisen (omakustanne) jälkeen lähdemme kierrokselle Tornion alueelle. On syytä varautua ”jalkautumseen” varustuksen osalta.

Päivä pitää sisällään mm Kiviranta-Voljakkala-Liakka-Alaraumo-Heikkurinsaari-Pirkkiö ja paljon muuta ohjelmaa on noin 7 tunnin mittainen.

Mahdollisesti voimme käydä myös Haaparanna puolella mikäli mahdollista.

Matkaamme yöksi Rovaniemen Misiin (Moritz-tukikohta), olemme siellä 2 yötä Majatalo Misissä 2-3 hengen huoneissa, sisältää aamiaisen. Sauna, mahdollinen iltapala (omakustanne) Kellon ajasta riippuen vielä Saksalaisten tukikohdan esittely Moritz Edvard Kulppi Majatalon isäntä.

Lauantaina 7.6

Aamiaisen jälkeen lähdemme Lapin Aluetoimistolle Someronharjulle jossa kerhokapinetti on varattu 09.00-11.00. Mauri Lilja pitää lyhyen Aluetoimiston esittelyn.

Päivän oppaamme **maj evp Eero Pajala** jatkaa luennolla johdatus Rovaniemi jatkosodassa ja Lapin sodan kierrokselle. Lähdemme kierrokselle jonka tavoitteena on hahmottaa Saksan asevoimien ryhmitykset Rovaniemen alueella jatkosodan aikana. Rovaniemen takaisin valtaus, tuho, raivaustoiminta ja jälleen rakentamisen aika. Lapin sodan vaikutus kaupunkilaisten elämää. Kohteita mm 20. vuoristoarmeijan esikunnan entinen ryhmitysalue ja kohteita. Luftlotte 5.Esikunta/komentopaikka. Rovaniemen lentotukikohta jäänteet. Saksalaisten sotilashautausmaa Norvajärvellä. Rovaniemen jälleen rakentaminen, muistomerkki brief-hetki. Päivän päätteeksi siirtyminen Misiin sauna, mahdollinen iltapala (omakustanne) Mahdollisuus myös tutustua alueeseen maastossa. Yhdessä oloa ja illanviettoa.

Sunnuntai 8.6

Aamiaisen jälkeen paluu matka Pudasjärven kautta jossa Lapinsota varsinaisesti alkoi 15.09.1944

Paluu samaa reittiä kotiin-

Matkan kustannukset majoitus 3 yötä aamiaisella 2-3 hengen huoneissa 150,00€/hlö.

Muut kustannukset matkan bussilla, opaspalkkiot

A) jos lähtijöitä 25	70,00€/hlö yhteensä matka	220,00€
B) jos lähtijöitä 30	60,00€/hlö yhteensä matka	210,00€
C) jos lähtijöitä 35	50,00€/hlö yhteensä matka	200,00€

Voi tiedustella myös yhden hengen huone mahdollisuutta.

Matkavakuutus tulee olla jokaisella henkilökohtainen!

Mukana tulee olla henkilötodistus tai passi

Sitovat ilmoittautumiset 30.4.2025 mennessä; miskasantti@gmail.com

Ilmoitat seuraavat tiedot: Nimi täydellinen, syntymäaika , osoite, sähköposti osoite, puhelin numero.

SEINÄJOEN SOTILASPIIRIN KILTA RY

Hallitus

Jäsenedut

Maanpuolustuskiltojen liitto ry etuhinta jäsenille 18.2.2025 – 31.12.2026

Tekisikö mieli lähteä rentoutumaan Pohjois-Suomen upeassa luonnossa tai Kalajoen hiekkasärkillä?

Santa's Hotels on lappilainen perheomisteinen hotelliketju, jolla on yksilöllisiä majoitus- ja ravintolapalveluita kuudessa eri kohteessa Pohjois-Suomessa ja Kalajoella.

Santa's Hotels tarjoaa 15 % alennuksen majoituksesta Maanpuolustuskiltojen Liiton jäsenille seuraavissa kohteissa:

Luosto: Santa's Hotel Aurora

Rovaniemi: Santa's Igloos Arctic Circle, Santa's Hotel Santa Claus, Santa's Hotel Rudolf

Saariselkä: Santa's Hotel Tunturi

Kilpisjärvi: Santa's Hotel & Chalets Rakka

Kalajoki: Santa's Resort & Spa Sani

SOLUNI lisäravinnetuotteista

tarjous MyArctic-verkkokaupasta etukoodilla tilauksestaan -10 % alennuksen. Vuonna 2025 lanseerattavasta kehonkoostumusmittarista, Soluni Xelo:sta etuoikeus tilata tuote jo nyt!

Linkki Suomen Soluni-sivuille: <https://www.soluni.com/fi/order>

IKAALINEN SPA

Koodilla -30% päivän majoitushinnasta!

Majoitukseen sisältyy aamiainen sekä kylpylän ja kuntosalin vapaa käyttö. Tarjous voimassa 31.12.2025 asti (pl. festivaalit ja joulukuu) Superior-, WoW- ja Economy-luokan huoneisiin.

Varaukset www.ikaalinenspa.fi tai myyntipalvelusta. Etuus kiltalaisille vain uusiin varauksiin, ei voi yhdistää muihin tarjouksiin. Huone maksetaan varattaessa. Varausta ei voi perua, varauksen voi siirtää toiseen ajankohtaan.

SPIDER MED hammashoitajalle tarjous!

Spider Med on suomalainen suun terveydenhuollon julkisen ja yksityisen sektorin kumppani, joka tuottaa palveluita ympäri Suomea.

Kiltajäsenille on nyt tarjouksena hampaiden soodapuhdistus Kela-korvauksen kanssa (ovh 99€) 89€ tai hampaiden valkaisu (ovh 189€) nyt 189€.

Varaa aika kampanjan puitteissa myöhempään ajankohtaan vuotta samalla koodilla. Ajanvaraus ja lisätietoja: www.spidermed.fi

Tulevia tapahtumia:

- Lippujuhlan päivä Ritarihuoneella 4.6.2025: ilmoittaudu mukaan liiton kotisivuilta
- Kiltaretki Suomenlinnaan vol 1. 10.6.2025: ilmoittaudu mukaan liiton kotisivuilta
- (toinen Kiltaretki Suomenlinnaan elokuussa)

- Pikku-Turpo lokakuussa
- Liitto- ja liittovaltuuston kokous Tampereella 22.11.2025

Kaikista tapahtumista tulee lisätietoa liiton kotisivuille kohtaan "Ajankohtaista". Tervetuloa mukaan!

**Maanpuolustus-
kiltalaiselle
kestotilaus vain
55 €/12 kk**

TILAA NYT SUOMEN SOTILAS

Tee kestitilaus:

<https://suomensotilas.fi/tilaa/>

Puh. (03) 4246 5334

tilaajapalvelu@atex.com

**Tarjous voimassa
15.6.2025 asti**

**www.facebook.com/suomensotilas
www.suomensotilas.fi**

Erään suomalaisen sotilastiedustelijan elämä

Tilaa tästä:

www.suomensotilas.fi/kirjat

Tai soita (03) 4246 5334

Voit tilata myös sähköpostitse: tilaajapalvelu@atex.com

Muista antaa tilauksessa osoitetietosi

*Odotettu
lisäpainos*

Hintaan

39,-

Sis. lähetyskulut